

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

سال تحصیلی ۹۸-۹۹

به نام خدا

درسنامه

پایه اول

ابتدایی

#آموزش تعطیل نیست

بهم کرونا کشیدمت می دهیم

موضوع عزاداری عاشورا

مفاهیم: جهت ها-کنار-وسط- بین-جلو-عقب.

صف عزاداران و حفظ نظم - پذیرایی از عزاداران و دلیل عزاداری ها

فرزندم صفحه ۱۳۴ کتاب را نگاه کن و به سوال های زیر پاسخ بده.

برگ های روی درخت را بشمار و بگو. شکل های روی عَلم جلوی هیات را بشمار و بگو.

تعداد افرادی که در خیابان هستند را بشمار و بگو و **دسته ده تایی درست کن.**

صفحه ۱۳۵

موضوع شمارش بیش تر از ۲۰

به فرزندتان **یک** ده تایی و **سه** یکی بدهید تا شمارش کند.

(نی نوشابه ، نخود ، چوب کبریت و...)، پس از آن که عدد را گفت

یک ده تایی دیگر به او بدهید تا عدد بعدی را بگوید و این کار را

ادامه دهید تا الگو را کشف کند و به ۹ ده تایی برسد . حال بر روی

تابلو یا دفتر عددی بنویسید تا از دسته های ده تایی نی های نوشابه

خود یا هر دسته دیگر جدا کند و سپس یک ده تایی دیگر بردارد و عدد آن را بنویسد. باید با کمک دسته های ده تایی

شمارش ده تا ده تا را انجام دهد و به خاطر بسپارد.

خود شما هم می توانید این کار را انجام بدهید حتی یکی دیگر از اعضای خانواده شما نیز در تدریس این درس به عنوان

دانش آموزی دیگر شریک شود و این کار را انجام بدهد .

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

حال وارد کتاب صفحه ۱۳۵ شوید و از فرزندتان بخواهید با توجه به شکل، جدول ها را کامل کند مرتب سوال کنید چه عددی هست؟ بخوان. پس چند ده تایی داریم؟ زیر ده تایی در جدول بنویس، خوب حالا چند یکی داریم؟ زیر یکی در جدول بنویس.

وقتی خواندن و نوشتن این اعداد را یاد گرفت، می توان شمارش ۱۰ تا ۱۰۰ را که از قبل (صفحه ۱۲۸) آموزش دادیم را این جا کار کند. با این تفاوت که در این صفحه یکی هم دارد و یکی ها ثابت است و ده تایی ها تغییر می یابد، ولی در صفحه ۱۲۸ یکی هایش مختوم به صفر بود.

به فرزندتان بگویید وقتی می خواهی یک ده تایی به عدد اضافه کنی ده تایی ها را نگاه کن و یک ده تایی به آن اضافه کن و کاری به یکی ها نداشته باش. می توانی دور ده تایی هر عدد با مداد قرمز خط بکشی تا بهتر متوجه اضافه شدن ده تایی ها بشوی.

۱۴ - ۲۴ - ۳۴ - - -

نکته: به پایین صفحات ریاضی به خوبی دقت کنید و عمل نمایید.

صفحه ۱۳۶

در این صفحه آموزش خاصی ندارد ولی باز هم می توانید با چیزهایی که در منزل دارید مانند لیوان، نخود، لوبیا، سنگ ریزه و نی دسته ده تایی از این اعداد را درست کند، سپس در جدول قرار بدهد و از جدول بیرون بیاورد و اعداد را با توجه به ده تایی و یکی بخواند سوال کنید ۹۵ چند ده تایی دارد؟ چند یکی دارد؟ ۲۵ چند ده تایی دارد؟ چند یکی دارد؟ پس دو ده تایی یعنی چی؟ اگر به ۲۵، یک ده تایی اضافه کنم چند می شود؟ این نوع پرسش و پاسخ در همه تمرینات عدد نویسی باید تکرار و تمرین شود و فرزندتان با درست کردن دسته ده تایی تمرین نماید. می توانید یک برگه شفاف بی رنگ که زیرش کاغذ سفید چسبانده شده یا سفره و یک ماژیک وایت برد تهیه کنید که به راحتی روی آن بنویسد و پاک کند.

نکته: برای بُردن در جدول، ابتدا عدد ده تایی و سپس یکی را در سمت راست ده تایی بنویسد و برای بیرون آوردن از جدول هم ابتدا عدد ده تایی و سپس عدد یکی را بیرون بیاورد و عدد را بخواند.

توصیه می شود در زندگی روزمره شمردن چیزها براساس دسته بندی صورت بگیرد و به این ترتیب عددهای ۲۰ تا ۹۹ ساخته شود، مرتب سوال شود مثلاً دو دسته ده تایی می شود چند؟ چهار ده تایی چند می شود؟ حالا با سه تا یکی می شود چند؟ و..... به این ترتیب اعداد بصورت شفاهی و ذهنی کارشود.

صفحه ۱۳۷

در این صفحه مشابه صفحه قبل انجام بدهید. این بار یکی ها، یکی یکی اضافه شوند و اعداد گفته شوند و دسته ده تایی درست نکنند. تعدادی سنگ، نخود و... به آنها بدهید تا بشمارند و عدد آن را بگویند.

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۳۸

موضوع : شمارش ۵ تا ۵ تا رفتن به جلو و عقب

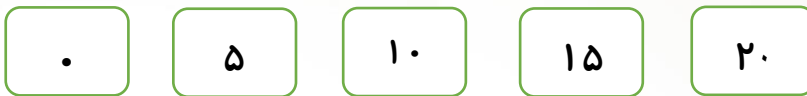
می توانید با اعضای خانواده این بازی را انجام دهید.

بازی هپ ۵ :

۱، ۲، ۳، ۴، هپ ۶، ۷، ۸، ۹، هپ ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، هپ و ....

بهتر است همزمان با گفتن و رسیدن به هپ، اعداد روی تابلودستی یا دفتر فرزندان نوشته شود و به جای نوشتن هپ ۵، ۱۰، ۱۵ نوشته شود (البته برای دفعات اول)

از فرزندان بخواهید روی کارت های کوچک عدد مضارب ۵ را از ۰ تا ۹۵ بنویسد

سپس با آن ها چندبازی مختلف انجام دهید. (با کارت های بالا)

۱- کارت های به هم ریخته را مرتب کنید.

۲- کارت ها را به صورت معکوس یعنی از ۹۵ تا ۰ روی زمین بچینید.

۳- یک نفر از اعضای خانواده کارتی را در وسط بگذارد و هر کدام از میان کارت هایشان یک کارت بیرون بکشند، اگر عدد قبل یا بعد بود آن را کنارش بگذارد و ادامه بدهند تا قطار اعداد ۵ تا ۵ تا مرتب شود .

در پایان کتاب را باز کرده و این صفحه را انجام بدهد

۴- گاهی شمارش از میانه اعداد شروع شود مثلا از ۲۰ ، ۵ تا ۵ تا جلو برو و هر جا خواستی شمارش را قطع کن!

۵- در مرحله بعد شمارش از عددی شروع و به عددی ختم شود، مثلا از ۱۵ ، ۵ تا ۵ تا جلو برو تا عدد ۵۰ . بعد سوال کنید از چند

شروع کردی ؟ به چه عددی رسیدی ؟ چندتا جلو آمدی ؟ این تمرین باید برای شمارش ده تا ده تا نیز انجام شود و مرتب

تکرار و تمرین گردد

نکته : ابتدا شمارش ۵ تا ۵ تا جلو را تا ۹۵ یاد بگیرد . سپس شمارش رو به عقب را از اعداد کوچکتر مثلا از ۲۵ ، ۵ تا برگرد عقب که ابتدا با کمک انگشتان و اشاره به کارت اعداد یاد بگیرد و کم کم با تکرار و تمرین به خاطر بسپارد لازم نیست از

درسنامه پایه اول

ابتدا از ۹۵ تا ۵ را سریع و کامل بگویند. مثلاً از ۹۵ تا ۷۰ را ۵ تا ۵ تا به عقب برگرد. بهتر است شمارش معکوس با انگشتان دست انجام شود. مانند برش کیک تولد که به صورت معکوس از ۵ تا ۱ می شماریم و بعد کیک را برش می زنیم.

در پایین صفحه هم جدولی را می بینید که باید با توجه به خط وسط یا (خط تا) که قبلاً آموزش داده شده است خانه هایی که رنگ شده است را در طرف دیگر خط تا مشخص کند و رنگ کند.

برای یادآوری دوباره می توانید با قرار دادن یک آینه بر روی خط تا ببینید که تصویر در آینه به چه صورت است و بعد خانه را پیدا کرده و رنگ نماید، یا از چاپ در برگه شطرنجی استفاده کند.

صفحه ۱۳۹

در شکل بالای صفحه باید با توجه به خط های تقارن خطوط را با همان رنگ در هر ۳ قسمت بکشد.

(حتماً از خط کش استفاده شود)

در پایین صفحه فرزند شما باید با مراحل وضو آشنا شود و در منزل با راهنمایی شما انجام بدهد و در پایان مراحل وضو را شماره گذاری کند هدف آشنایی با اعداد ترتیبی اولین، دومین، سومین، چهارمین است که باید در حین وضو گرفتن بر آن تاکید شود. اعداد ترتیبی با اضافه شدن به آخر عدد با ام و امین شناخته می شود.

صفحه ۱۴۰

موضوع: جمع و تفریق و حل مساله با مضارب ۵ و ۱۰

جمع و تفریق های این صفحه باید به کمک شمارش ۵ تایی و ۱۰ تایی انجام شوند.

به طور مثال برای جمع $۵+۵+۵=۱۵$ دو تا راه حل وجود دارد :

۱) انگشت روی هر عدد بگذارد و ۵ تا ۵ تا بشمارد تا به ۱۵ برسد.

۲) دور $۵+۵$ خط بکشد و سپس بگوید یک ده تایی داریم و بالای آن بنویسد ۱۰ و بعد با ۵ یکی میشود ۱۵.

$$۵+۵ + ۵ = ۱۵$$

در مورد $۱۰+۱۰+۱۰=۳۰$ انگشت روی هر عدد بگذارد و ۱۰ تا ۱۰ تا شمارش کند تا به جواب برسد.

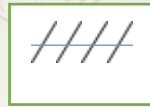
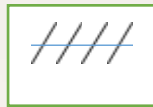
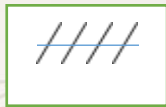
می توانید این فعالیت را از فرزندتان بخواهید که به کمک شما انجام بدهد. دانش آموز باید از حفظ طوطی وار به یادگیری

معنادار در شمردن مضارب ۱۰ رسیده باشد.

شما چوب خط های ۵ تایی را بکشید و از فرزندتان بخواهید عدد هر چوب خط را در زیر آن بنویسد و در بین آن علامت + بگذارد، سپس در زیر آن عبارت جمع را بنویسد.

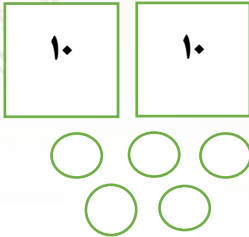
اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

$$۵ + ۵ + ۵ =$$

برای حل مسأله از فرزندتان بخواهید مسأله را یکبار سریع بخواند، سپس یکبار دیگر بخواند با تأمل بیشتر و آن را با زبان خودش برای شما توضیح دهد، سپس داده ها را مشخص کند و هر بار قسمتی از مسأله را بخواند و بایستد و همزمان برای آن شکل بکشد.

مثال:

دو دسته ی ۱۰ تایی کبوتر در حال پرواز بودند.

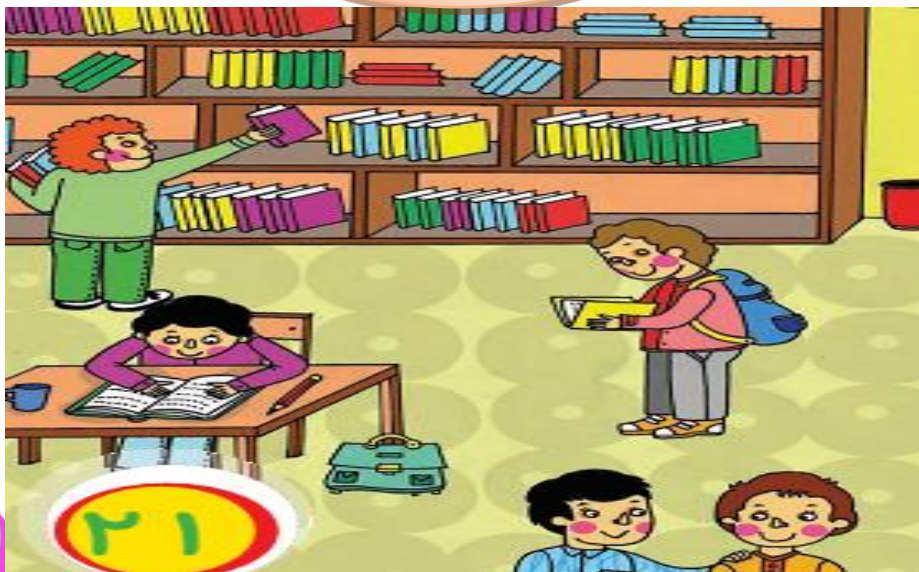
۵ تا کبوتر به آن ها اضافه شدند.

حالا چند کبوتر در حال پرواز هستند؟

به جای کشیدن کبوتر باید از شکل ساده استفاده کند مانند شکل بالا ابتدا دو دسته ی ده تایی را با یک رنگ و ۵ کبوتری که اضافه شدند با رنگ دیگر بکشد و پاسخ را بیان کند. دو دسته ی ده تایی می شود ۲۰ و با ۵ تا کبوتر دیگر می شود ۲۵ تا در این صفحه نیاز نیست عبارت جمع را بنویسد ولی اگر هم نوشت چه بهتر، فرزندتان می تواند چوب خط بکشد، شکل به صورت یکی ده تایی رسم کند، شکل بکشد تا به جواب برسد.

نکته: جلونویسی مسأله فراموش نشود. آخر مسأله را بخواند و زیر کلمه ی چند کبوتر خط بکشد و به جای آن جواب را بنویسد و جمله را ادامه بدهد.

تم ۲۱

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

موضوع: آشنایی با کتاب خانه - درس خواندن دانش آموزان

اهداف: کمک به دیگران - نجات دادن از گمراهی - آداب مطالعه - آداب ورود به کتاب خانه - مطالعه کتاب علمی

صفحه ۱۴۲ و ۱۴۳ تمرین و مرور مطالب قبل است

صفحه ۱۴۲ در قسمت بالا، گذاشتن عدد در جدول و بیرون آوردن اعداد از جدول، شمارش یکی یکی عددها هست.

و در قسمت پایین صفحه شمارش ۵ تا ۵ تا با استفاده از رنگ کردن در جدول است که باید حفظ کنند.

صفحه ۱۴۳ در قسمت بالا جمع سه عدد با هم هست با کمک چینه ها و چوب خط، در اینجا یادآوری تم ۱۷، صفحه

۱۱۸ است. حتما در تمریناتی که در منزل انجام می دهد باید ابتدا چینه های پنج تایی کامل رنگ شوند و در قسمت

چوب خط ها حتما در ادامه چوب خط اضافه نماید تا دسته پنج تایی کامل شود و ادامه دهد.

تمرین بعد جمع مضرب های عدد ۱۰ است و همچنین تمرین جمع دو یا چند دسته ۵ تایی و تبدیل آن ها به

دسته ۱۰ تایی است حتما باید دسته ده تایی تشکیل شود.

$$۴+۱+۵+۵+۱۰+۱۰+۱۰=$$

دانش آموز باید بگوید ۴ و ۱ می شود ۵ پنج با پنج می شود ده، حالا ۱۰

و ۱۰ بیست با ۱۰ سی، با ۱۰ چهل، با ۱۰ می شوند پنجاه یعنی ابتدا یکی ها با هم جمع و تبدیل به واحدی بزرگتر شود. برای جمع

کردن اول ده تایی ها و بعد یکی ها اضافه شوند.

نکته: فرزند دلبند شما باید عددهای مضرب های ۱۰ را به صورت ذهنی جمع کند که البته باید تمرین های صفحات قبل را به

خوبی انجام دهد و با اشیا مختلف شمارش کرده باشد، بنویسد و به خاطر سپرده باشد. این کار را قبلا با بسته های ده تایی نی

انجام داده باشد.

صفحه ۱۴۴

موضوع: جمع با چوب خط (کشیدن چوب خط رنگی)

برای انجام جمع های مطرح شده در این صفحه با چوب خط باید توجه فرزند خود را به این مطلب جلب کنید که ابتدا هر دسته

ی پنج تایی کامل شود، سپس دسته ی بعدی شروع شود.

به طور مثال، در $۷+۶=$ ابتدا ۷ تا چوب خط را با یک رنگ می کشیم و سپس با استفاده از رنگ دیگر و شروع شمارش از ۱ تا

۶، دسته ی پنج تایی بعدی را کامل می کنیم. در کشیدن با چوب خط به تعداد هر عدد از یک رنگ استفاده شود.

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

برای انجام مسأله های پایین صفحه باید ابتدا خوب مسأله را بخواند تا مفهوم را بفهمد

و بعد دور اعداد مورد نیاز در مساله دایره بکشد و برای آن با توجه به توضیحات قبل شکل ساده بکشد.

چوب خط رنگی به تعداد هر عدد بکشد و در صورت نرسیدن به ۵ از ادامه چوب خط کشیدن را ادامه دهد و عبارت را بنویسد و به جواب برسد و جلونویسی مسأله را کامل کند.

صفحه ۱۴۵

برای تدریس این صفحه تمام اعضای خانواده باید بایستند ، سپس با پرسش و پاسخ آن ها را به ترتیب قد مرتب می کنیم .
(می توان از چند مدادرنگی که طول های متفاوتی دارند استفاده کرد به شرط آن که خط مدادها روی یک خط یا در یک راستا باشد)

سپس می پرسید که چه کسی بلندترین قد را دارد ؟ کدام یک کوتاهترین است ؟

دو نفر را انتخاب کرده و می پرسیم کدام یک بلندتر است ؟ کدام یک کوتاهتر است؟

توجه : مفهوم کوتاه تر و بلند تر برای مقایسه ی دو چیز یا دو کس است ولی مفهوم کوتاه ترین و بلندترین برای مقایسه ی چند چیز و چند کس است.

از فرزندان بخواهید مداد رنگی های خود را به ترتیب قد بچیند و مشابه کار بالا را با آن ها انجام دهد و سوالات را مطرح کند و شما پاسخ دهید .

جواب قسمت بالای صفحه ۱۴۵ .

آموزش بین : دو نفر از اعضای خانواده با فاصله از هم بنشینند و بین ان ها چند شی مثل قابلمه، بالش ، کتری قرار بگیرد. از فرزندان پرسید بین این دو چه چیزهایی هست ؟ مثلا قابلمه به چه کسی نزدیکتر هست ؟ بالش از چه کسی دورتر هست ؟

در مرحله بعد سه کارت عدد مثلا ۷ و ۸ و ۹ را نشان بدهید و از او پرسید بین ۷ و ۹ چه عددی هست ؟ بعد مداد و کتابش را با در نوبت یا چوب کبریت اندازه بگیرد و بگوید به اندازه چندتا شد و یا بین چند و چند هست؟

دانش آموز باید خط شروع و پایین مداد یا کتاب یا نی را برای اندازه گیری مشخص و در کتاب ریاضی با مداد قرمز پر رنگ کند.

اندازه ی مداد بین ۵ تا ۶ گیره است.

اندازه ی مداد بین ۱۴ تا ۱۵ چینه است.

اندازه ی مداد بین ۷ تا ۸ تراش است .

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۴۶

موضوع : خواندن ساعت

یادگیری خواندن ساعت با استفاده در زندگی، به مرور رخ می دهد . باید بچه ها را عادت بدهیم که از ساعت استفاده کنند. در قسمت بالا شمارش الگویی دوتا دوتا و پنج تا پنج تا هست که باید آن را درک و حفظ نمایند . در قسمت ساعت ها از خواندن ساعت برای الگویابی دوتا دوتا استفاده شده است . بهتر است یک ساعت مقوایی یا ساعت کهنه ای در منزل استفاده شود . در خواندن ساعت نشان دهید وقتی عقربه بزرگ روی ۱۲ باشد عقربه کوچک روی هر عددی باشد، ساعت را نشان می دهد و بعد با حرکت عقربه ی کوچک روی عدد های مختلف ساعت را بخواند . در مرحله بعد عقربه کوچک دوتا دوتا ، سه تا سه تا و چهارتا چهارتا ، پنج تا پنج تا جلو رود و فرزندتان الگوها را ببیند و بگوید، سپس وارد کتاب شده و تمرین ساعت ها را انجام دهد.

نکته : در طول روز مرتب با توجه به ساعت منزل زمان را از فرزندتان سوال نمایید . مثلا عزیزم الان ساعت چند هست ؟ توجه کنید زمان کامل باشد یعنی پنج تمام باشد یا هفت تمام باشد. برای فهم بهتر زمان می توان با نشان دادن ساعت که الان ساعت ۱۲ است ناهار می خوریم ، الان ساعت ۷ است صبحانه می خوریم .

در پایه ی اول بچه ها با عقربه ی کوچک یعنی ساعت کار دارند و کار با عقربه ی بزرگ در پایه ی دوم انجام می شود.

صفحه ۱۴۷

برای تقویت حس زمان در بچه ها از آن ها بخواهید حدس بزنند و مقایسه کنند کدام بیش تر طول می کشد و سپس اجرا کنند و زمان صرف شده را مقایسه کنند.

مثال مسواک زدن زیاد طول می کشد یا حمام رفتن ؟ پوشیدن لباس بیش تر طول می کشد یا بستن بند کفش هایت ؟ غذا خوردن بیشتر طول می کشد یا چای خوردن ؟

برای مفهوم زمان بین چه ساعتی هست ، از همان ساعت مقوایی یا ساعت خراب خانه استفاده کنید . عقربه ساعت شمار را روی ساعت مثلا ۲ قرار دهید پیرسید الان ساعت چند هست ؟ خب حالا کمی از دو حرکت کند و پیرسید الان چند هست ؟ سپس به فرزندتان بگویید چون عقربه ها حرکت کرده اند و تو هنوز ساعت را کامل یاد نگرفته ای باید به عقربه کوچک نگاه کنی و به من بگو الان عقربه بین کدام عددهاست ؟ (توجه کنید همیشه باید ابتدا ساعت کمتری را بگوید) عقربه بین ۲ و ۳ هست پس زمان بین ساعت ۲ و ۳ هست .

عقربه گاهی نزدیک و گاهی دورتر از ساعت های مختلف قرار بگیرد مثلا گاهی نزدیک ۲ و گاهی دورتر از ۲ و نزدیک به ۳ قرار بگیرد. برای سایر ساعت ها نیز به همین ترتیب عمل نمایید. برای فهم بهتر این صفحه برای کودک از اومی خواهیم فقط به عقربه ی کوچک (ساعت) نگاه کند و دو عدد را بیان کند و عدد کم تر را حتما سمت راست بنویسد.

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

نم ۲۲

کلم : به تصویر صفحه ۱۴۸ کتاب نگاه کن. اگر به کف مسجد وحوض نگاه کنی و بخواهی کاشی ها را بشماری به یاد چی می افتی؟ آفرین الگو!!!

اگر خوب به کاشی های آبی نگاه کنی و بخواهی آنها را بشماری، دورتادور مسجد چند کاشی می بینی؟

چند دسته ی ده تایی و چند دسته ی یکی می شود؟

صفحه ۱۴۹

مقداری نخود- لوبیا- عدس بیاور. ابتدا ۶ نخود را کنار هم بگذار و عدد آن را بنویس. بعد ۶ لوبیا را کنار آنها قرار بده و هر دورا باهم بشمار و بنویس چند نخود و لوبیاداری؟ حالا ۶ عدس را کنار آن ها بگذار و روی هم بشمار. در هر مرحله چه تعداد اضافه کردی؟ و حالا روی هم چقدر نخود و لوبیا و عدس داری؟

حالا بگو پرشهای ما چند تایی بود؟

آفرین درست گفتی. پرشهای ما ۶ تایی بود. این پرشها را می توانی در کتاب با چوب خط- محور و جدول انجام بدهی.

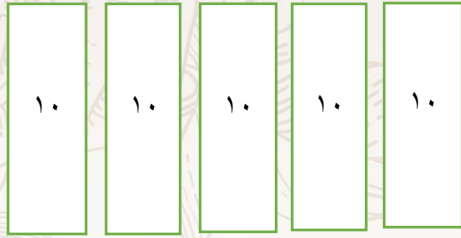
نور چشمم: حالا این الگو را ادامه بده و در دفترت با چوب خط نشان بده و از انگشتان دستت هم در شمارش ۶ تا ۶ کمک بگیر.

..... - ۱۲ - ۶ - ۰

۶	۱۲	۱۸						
---	----	----	--	--	--	--	--	--

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۵۰

$$50 - 20 = 30$$

عزیزدلم: بگو در شکل روبه رو چند دسته ی ده تایی می بینی؟
حالا اگر ۲ بسته ی ده تایی را برداریم چند بسته ی ده تایی باقی می ماند.
بله ۳ بسته ی ده تایی یعنی ۳۰ و برای شکل عبارت تفریق رامی نویسیم.

۵ ده تایی می شود ۵۰ و دو ده تایی می شود ۲۰

راه فکر: پنج دسته ده تایی منهای دو دسته ده تایی می شود سه دسته ده تایی یا سی

حالا با نی نوشابه ۴ بسته ی ده تایی درست کن و سپس ۱ بسته را به مادرت بده و بگو چند بسته برایت باقی مانده است؟

راه فکر: ۴ ده تایی منهای یک ده تایی می شود ۳ ده تایی یا سی

۴ ده تایی می شود چند؟ یک ده تایی چند می شود؟

در دفترت این تفریق را بنویس و شکل مربوط به آن را بکش. $50 - 20 =$

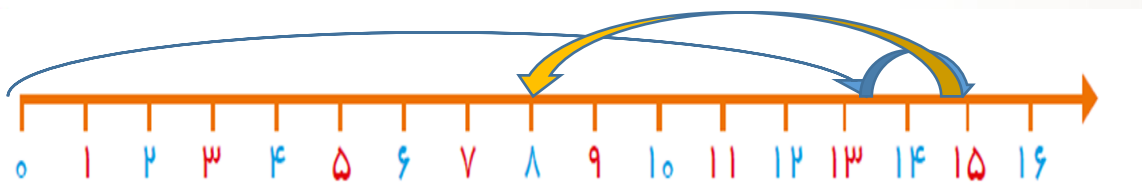
برای تفریق ۵-۲۵ به فرزندتان بگویند از ۲۵، تا به عقب برو از انگشت دستت برای شمارش رو به عقب استفاده کن و از محور هم می تواند کمک بگیری.

صفحه ۱۵۱

در صفحه ۱۲۲ دوتا دوتا جلو رفتن را یاد گرفتی بالای صفحه پرش های دوتایی را روی محور انجام بده و حالا عددهایی را که روی آنها پرش انجام داده ای بنویس. می توانی به لوحه نگاه کنی و کاشی های حیاط را دوتا دوتا بشماری. تعداد پنجره های کوچک مسجد را دوتا دوتا بشمار.

عزیزم: قبلا یاد گرفته بودی که یکی از روش های به دست آوردن جواب مسئله رسم محور است. حالا می خواهیم مسئله های طولانی را با محور حل کنیم.

دیروز ۱۳ شکلات خریدم. ۲ شکلات دیگر از خواهرم گرفتم. ولی برادرم ۷ تا از شکلات هایم را خورد. حالا چند شکلات برایم باقی مانده است؟

درسنامه پایه اول

همان طور که دیدی ابتدا تا عدد ۱۳ را روی محور جلو امیدیم. بعد ۲ واحد دیگر جلو رفتیم. زیرا شکلات های ما زیاد شد. سپس ۷ واحد به عقب برگشتیم چون شکلاتهای من کم شد. و ۸ شکلات برایم مانده است.

مساله های صفحه ۱۵۱ را حل کن و مساله زیر را روی محور حل کن.

۶ کبوتر روی درختی نشسته بودند. ۹ کبوتر دیگر هم آمدند. ناگهان ۳ کبوتر پرواز کردند. حالا چند کبوتر روی درخت است؟

صفحه ۱۵۲

ابتدا فرزندتان شمارش های چندتا چندتا را یکبار با اشیا مختلف بعد روی محور و با کمک انگشتان انجام بدهد.

سپس به او بگویند به شمارش شما گوش دهد مثلاً شمارش ۴ تا ۴ تا هر جا به عدد مربوط به الگوی ۴ تا ۴ تا رسید دست بزند یا هوپ بگوید. با سایر شمارش ها نیز با دستور شما بازی کند.

گلم: در این صفحه روی ساعت به دستورات عمل کن و همانطور که گفته است شمارش ها را انجام بده و بهتر است که هر شمارش را با یک رنگ انجام بدهی یادت نرود که حتما در این صفحه از خط کش استفاده کنی.

صفحه ۱۵۳

فرزندم: ما پرش های مختلفی با الگوهای عددی گوناگونی انجام داده ایم و در این صفحه پرش عددی با الگوی ۷ تایی را انجام می دهیم. به لوحه نگاه کن کاشی کاری دور مسجد را با شمارش ۷ تا ۷ تا بشمار.

با انجام این الگو به یاد روزهای هفته می افتیم که هر هفته ۷ روز است و تقویم بهترین وسیله ای است که شمارش هفت تایی روزهای هفته را به ما نشان می دهد. تقویمی را رو به رویت بگذار، امسال فصل بهار از چه روزی شروع شد؟ اولین هفته بهار از چه روزی شروع شد؟ از اولین شنبه بهار تا جمعه چند روز شد؟ هفت روز بعد چه روزی می شود؟ می توانی با کمک نخود و لوبیا یا هر چیز دیگری دسته های ۷ تایی درست کنی و شمارش ها را انجام دهی و برایم بنویس در این هفت روز اول بهار چه کردی؟

این مسئله را در دفترت بنویس و جواب آن را بگو.

امروز دومین روز هفته است. ۷ روز دیگر چه روزی می شود؟

شنبه یک شنبه دوشنبه سه شنبه چهارشنبه پنجشنبه جمعه

۱۷-۱۰-۳

این الگورا در دفترت ادامه بده.

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۵۴

به لوحه نگاه کن دسته های ۱۰ تایی کاشی ها را روی سر در مسجد بشمار.

۲۰ لیوان یکبار مصرف را بردار و روی آنها عدد های ۱ تا ۲۰ را بنویس. حالا از عدد ۲۰ (تا) به عقب بیا. بگو روی چه

عددی هستی؟

آفرین ۱۵ و حالا دوباره بانگشت از ۱۵ (تا) لیوان دیگر به عقب بیا. حالا چه عددی را می بینی؟ بله ۱۰! همین طور ۵ تا ۵ تا به عقب بیا تا به لیوان آخری برسی. همین کار را روی محور در کتابت انجام بده سعی کن آن ها را

به خاطر بسپاری. همین کار را مرتب با انگشتان دستت در شمارش رو به عقب انجام بده.

در پایین صفحه الگوی ۱۰ تایی را به صورت نوشتن عددها به حروف با کشیدن چوب خط کامل کن.

تم ۲۳

صفحه ۱۵۵

در این صفحه می توانی داستان زیبایی را برای مادرت تعریف کنی. البته فراموش نکن که به ترتیب کارهای روزانه این آقا پسر را بگویی.

صفحه ۱۵۶

ابتدا فرزندان با وسایل اطرافش دسته های ۸ تایی بسازد و بشمارد. روی محور نیز شمارش ها را نشان دهد و همزمان بنویسد. مانند آن چه برای ضرب های ۶ و ۷ انجام دادیم.

در این صفحه باید شمارش ۸ تایی را با چوب خط - شکل و جدول انجام بدهی.

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۵۷

حالا نوبت یک بازی جذاب است.

۱- کاشی‌های روی حیاط **خانه تان** را شماره گذاری کن. اگر حیاط کاشی نیست خودت با کمک بزرگترها کف حیاط را خانه بندی کن. **اگر حیاط نداری با استفاده از یک سفره خانه بندی را انجام بده.**

۲- روی عدد ۳ بایست و فرمان من را اجرا کن.

* ۵ خانه جلو برو. * ۷ خانه دیگر جلو برو. * ۲ خانه عقب برگرد. * ۱۰ خانه جلو برو

می توانی این بازی را با خواهر یا برادرت انجام دهی و از عدد های دیگر شروع کنی. راستی می توانی در اینجا بازی منچ را هم انجام دهی .

حالا سراغ کتابت برو و بازی کتاب را انجام بده.

صفحه ۱۵۸

$$۳+۲+۶+۷=$$

۷ دانه لوبیا و ۶ دانه نخود و ۲ دانه لپه و ۳ عدد دانه بیاور. برای این دانه ها یک جمع بنویس .

حالا دقت کن تا بتوانی آن اعدادی را که جمعشان به ده می رسد را پیدا کنی و جدا بسازی.

آفرین: جمع عدد های ۷ و ۳ به ۱۰ می رسد. حالا عدد های دیگر یعنی ۶ و ۲ را با هم جمع کن و سپس حاصل را با ۱۰ جمع بزن و به این ترتیب جواب جمع را بدست می آوری. (خب ده و هشت می شوند چند ؟)

کلم: در کتابت سعی کن اول اعدادی را که جمعشان به ۱۰ می رسد را پیدا کنی و سپس با اعداد دیگر جمع بزنی. البته به علامت تفریق و جمع بین عددها توجه کن.

$$۶+۰+۲-۸+۴$$

$$۴+۸-۲+۰+۶$$

مثال:

در این جمع ابتدا باید ۲-۸ را انجام دهی که جواب ۶ می شود.

حالا ببین کدام عددها جمعشان به ۱۰ می رسد . بله : ۴ و ۶

$$۶+۰+۲-۸+۴=۱۶$$

و حالا این ۱۰ را با ۶ جمع کن و جواب را بنویس.

حالا برای مهارت بیشتر این تمرین ها را انجام بده. البته اگر با انگشت یا ذهنی هم حساب کنی اشکال ندارد.

$$۵+۵+۱۰+۲۰=$$

$$۱۰+۱۰+۷-۵=$$

$$۷+۱۰+۳۰=$$

عدد های به حروف نوشته شده را با رقم و **اعداد را به حروف بنویس**. البته دقت کن باید از سمت چپ عددها را بنویسی.

۹۳

دوازده

سی و پنج

هفتاد

۲۱

چهل و هشت

شصت و نه

۴۱

۱۸

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۵۹

در صفحات قبلی این تمرینات را داشتی. در قسمت بالا فرمان ها را اجرا کن تا به شکل مورد نظر برسی.

در پایین صفحه باید جواب جمع و تفریق ها را بدست آوری و سپس پاسخ ها را با هم مقایسه کنی.

گلم: این تمرینات را انجام بده.

$$۴۵-۵ =$$

$$۲۰+۲۰ =$$

$$۵۰-۱۰ =$$

$$۳۰+۱۰ =$$

$$۹۰-۳۰ =$$

صفحه ۱۶۰

از فرزندتان بخواهید عدد ۲۵ را با چوب خط و دسته های یکی و ده تایی نشان دهد. عدد ۱۵ را با کمک دسته نی هایش یا اشیا دیگر بسازد و شکل آن را در دفترش رسم کند. سپس دو عدد ۱۵ و ۲۵ را با هم مقایسه کند. ابتدا نگاه به دسته های ده تایی کند، کدام تعداد دسته اش کمتر یا بیشتر هست؟ اگر تعداد ده تایی برابر بود نگاه به یکی های هر دو دسته می کنیم و مقایسه را انجام می دهیم.

نورچشم: قبلا اعداد مختلفی را به صورت چوب خط و چینه شناخته بودی. در این صفحه هر شکل یک عدد را نمایش می دهد. عددها را بنویس و بعد هر دو عدد را مقایسه کن.

فرزندم: تو، ساعت های مختلفی را با عددهای مختلفی که به شکل های گوناگونی نوشته شده است رادیده ای. به شماره گیر تلفن خانه نیز نگاه کن. به عددهای تقویم هم نگاه کن، اگر به عددهای یک ماشین حساب نگاه کنی وانگشت روی هر عددی بگذاری می بینی که اعدادی مثل عددهای آبی روی صفحه ماشین حساب می بینی، شکل این عدد ها را با هم مقایسه کن. چه می بینی؟ اعداد لاتین و دیجیتال هستند مانند گوشی همراه پدر یا مادرت

عدد دو در تقویم و ماشین حساب و ساعت و شماره گیر تلفن را بنویس. بقیه شکل عددها را با هم مقایسه کن و بخوان و بنویس!

اگر به کنار ماشین حساب نگاه کنی علامت جمع و تفریق را می بینی که با این دو کلید می توانی زمانی که در مساله ها اعداد بزرگ دارند برای جمع یا تفریق از آنها استفاده کنی.

در پایین صفحه عددها را به سه شکل می بینی اعداد لاتین در دو مدل و اعداد فارسی مدارنگی ات را بردار و عددهای هم نام را با یک رنگ به هم وصل کن. بهتر است از سه رنگ متفاوت استفاده کنی.

صفحه ۱۶۱

در بالای صفحه شمارش ۹ تایی را با چوب خط و شکل انجام بده.

در پایین صفحه باید ماشین حسابت را بیاوری و با کمک آن مساله ها را حل کنی. البته می توانی با هر روش دیگری جواب مساله ها را بدست آوری و بعد با ماشین حساب جواب هارا مرور کنی و به درستی و نادرستی آن ها پی ببری.

درسنامه پایه اول

*میوه فروشی ۲۷ کیلو سیب و ۹ کیلو هلو دارد. این میوه فروش چند کیلومیوه درمغازه اش دارد؟ برای حل کردن مساله از محور و چوب خط استفاده کن.

۴۹ یعنی ..... ده تایی و ..... یکی

۳ ده تایی و ۲ یکی می شود .....

۵ ده تایی و ۸ یکی می شود .....

$$۵+۲۰+۱۰+۱۰+۱۰=$$

3

9

5

4

۳۵ یعنی ..... ده تایی و ..... یکی .

۷ ده تایی و ۶ یکی می شود .....

۹ ده تایی و ۱ یکی می شود .....

$$۱۰+۵۰+۵+۳۰+۲۰+۱۰=$$

*عددهای زیر را به حروف بنویس.

8

7

*مادر ۲۴ گل داشت . ۶ گل به بابا و ۶ گل به مادربزرگ داد . حالا چند گل برایش باقی مانده است ؟ از چوب خط و محور یا شکل برای حل مساله استفاده کن.

برای این عبارت یک مساله ریاضی بنویس و آن را با شکل یا چوب خط حل کن . جلو نویسی مساله فراموش نشود .

$$۷+۷+۷=$$

درسنامه پایه اول

تم ۲۴

صفحه ۱۶۲

کارگاه فرش را به فرزندتان معرفی نمایید.

می گوئیم که مادر در حال بافتن فرش می باشد.

به فرزندتان صفحه لوحه را نشان داده و می گوئیم فرش را با دقت نگاه

کن . بعد از معرفی حاشیه فرش به فرزندتان بگوئید که در حاشیه

فرش گل هایی که در چهارطرف مثل هم هستند، را پیدا کرده و به من نشان بده.

تکلیف منزل:

- تعداد گل های شبیه به هم در فرش منزلتان را در یک نیمه بشمارید .

حالا با کمک تقارن بگو چند گل در همه فرش هست .

- با کمک شابلون یک فرش رنگی و متقارن رسم کنید.

- برای تصویر این لوحه یک داستان بسازید.

- اگر برای بافتن نصف فرش ۲۵ دسته پشم رنگی بکار رفته باشد برای بافتن همه فرش به چند دسته پشم نیاز داریم؟

صفحه ۱۶۳

به فرزندتان ۳۶ تکه چوب یا نی یا چوب کبریت یا خود بدهید از او بخواهید با آن ها دسته های شش تایی درست کند و

حالا با کمک دسته ها بشمارد. یک محور در دفترش بکشید و تا ۲۴ را روی آن بنویسید از او بخواهید ۶ تا ۶ تا

جلو برود و زیر محور بنویسد. در مرحله بعد هر بار از دسته های شش تایی یک دسته بردارد و عدد را بگوید و

بنویسد و همزمان روی یک محور هم نشان بدهد. این تمرین با دسته های مختلف و محور و در مورد شمارش

چندتایی عددهای مختلف باید تکرار و تمرین شود.

- محمد ۲۴ مدادرنگی داشت ۶ تایی آنرا به علی و ۶ تایی دیگر را به خواهرش داد . حالا او چند مداد رنگی دارد؟

این مساله را با کمک محور حل کن.

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

- زهرا ۶ گل سفید و ۱۲ گل سرخ دارد مادرش هم به ۱۲ گل سفید داد. سپس زهرا ۶ گل سفید را به پدرش هدیه داد. (با رسم شکل حل کن)

زهرا چند شاخه گل دارد؟ زهرا چند گل سرخ دارد؟

زهرا چند گل سفید دارد؟

قابل توجه والدین گرامی : برای آموزش مسائل چند مرحله ای (دو مرحله ای سه مرحله ای) دانش آموز باید مسائل یک مرحله ای را کامل یاد گرفته باشد .

صفحه ۱۶۴

Arga-mag.com

ساعت آموزشی یا مقوایی را به فرزندتان نشان دهید و از او بخواهید هر بار که شما عقربه ها را جابجا می کنید، زمان را بیان کند .

به فرزندتان بگویید برایتان یادداشت کند که در ساعت های مختلف چه کاری انجام می دهد .

- ۱۰ صبح :

- ۱۲ ظهر :

- ۶ عصر :

سپس با حرکت عقربه دقیقه شمار عبارت های ساعت از .... گذشته است را با کمک مفهوم بین یاد مید هید. بپرسید ساعت چند است ؟ مثلا دو . خب الان عقربه کوچک کمی راه رفت الان عقربه بین چه زمان یا عددی هست؟ بین ۲ و ۳ . خب پس عقربه کوچولو از چه عددی رد شد یا گذشت؟ از ۲ . پس ساعت از چند گذشت؟ از

۲ . این تمرین با همه عددها یا ساعت ها تکرار و تمرین شود تا مفهوم گذشته را یاد گیرد.

نکته : ساعت را به دو نیمه تقسیم کنید و بگویید اگر عقربه بزرگتر در نیمه سمت راست باشد می گوئیم ساعت از چه زمانی گذشته ؟

برای ساعت مانده نیز ابتدا می گوئیم عقربه کوچک بین چه عددهایی

هست ؟ به کدام عدد نزدیکتر هست ؟ عقربه بزرگ سمت راست هست یا

چپ؟ پس می گوئیم ساعت کمی مانده به ... یا کمی به ..... مانده است را بیان می کنیم .

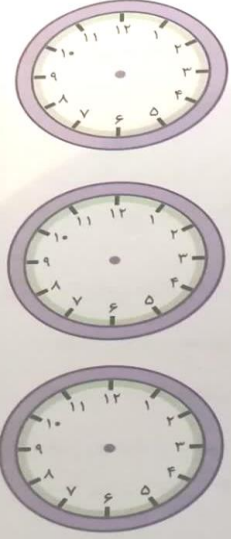

Arga-mag.com

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

پس هر وقت عقربه بزرگ سمت چپ باشد و عقربه کوچک نزدیک هر عددی بود می گوئیم ساعت کمی مانده به همان عددی که عقربه به آن نزدیکتر هست.

ساعت چهار است.

کمی به ساعت پنج مانده است.

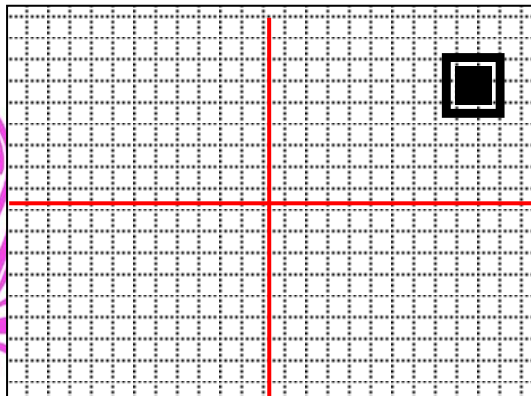
ساعت از هفت گذشته است.

صفحه ۱۶۵

ابتدا از فرزندان بخواهید با تا کردن کاغذ آن را به چهار قسمت مساوی تقسیم کند.

سپس در یکی از این قسمتها به شکل بکشند و با تا کردن و فشار دادن پشت کاغذ طرح خود را در طرف دیگر کپی کنند همین کار را با تا کردن بعدی انجام داده و دو شکل بالا را در قسمت پایین کپی کنند تا موضوع تقارن نسبت به دو خط افقی و عمودی بهتر درک شود. سپس در دفتر شطرنجی تمرین می کنیم. یک صفحه شطرنجی را به ۴ قسمت مساوی تقسیم کند و در یک قسمت یک طرح بکشد سپس در هر قسمت دیگر آن را تکرار کند.

- به تصویر آغازین کتاب برگشته و از دانش آموزان بخواهید فرش را به چهار مستطیل مساوی تقسیم کنند .
- سپس نقطه ای را در یکی از مستطیل ها مشخص کرده و به دانش آموزان می گوئیم در سه مستطیل دیگر آن نقطه را پیدا کنند.

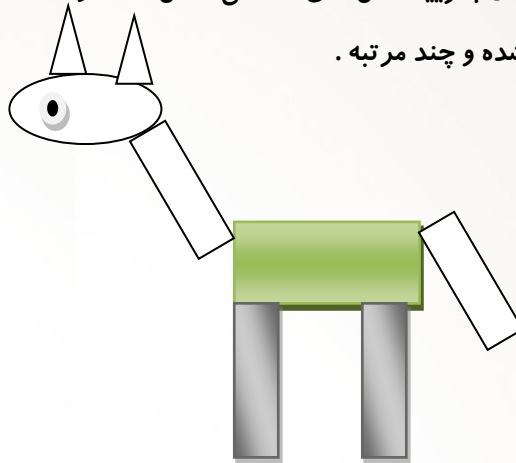

درسنامه پایه اول

صفحه ۱۶۶

شکل های هندسی مربع مثلث دایره و مستطیل را با مقوای رنگی بسازید و به فرزندتان نشان دهید و نام آن‌ها را روی خودشان بنویسید و املاي این واژه ها را آموزش دهید.

- از فرزندتان پرسید چه شکل هایی در تصویر صفحه آغازین این بخش دیده می شود.
- از فرزندتان بخواهید با استفاده از شابلون در قسمت مشخص شده طرحی از یک خانه یا آدمک یا ماشین یا حیوان یا طرح مورد علاقه خود داشته باشند.
- بعد از طراحی به فرزندتان بگویید شکل های هندسی داخل خانه را نگاه کند و از او پرسید که چه اشکال هندسی استفاده شده و چند مرتبه .

صفحه ۱۶۷

ابتدا برای فرزندتان مسئله ای مطرح کنید و از او بخواهید با استفاده از اشیای ملموس مثل نخود و لوبیا و... آن را حل کنند. (مساله را بخواند و تعریف کند ، دور عددها خط بکشد ، شکل انرا رسم کند، با توجه به شکل ها راه حل ریاضی را تشخیص بدهد که جمع است یا تفریق، عملیات جمع یا تفریق را بنویسد و جلونویسی کند) حالا به صفحه آغازین بخش برمی گردیم و برای بافتن فرش مسئله هایی را مطرح می کنیم و از دانش آموزان می خواهیم با استفاده از اشیای ملموس مسئله را حل کنند .

برای مثال :

برای بافتن نیمی از فرش ۷ بسته نخ قرمز استفاده شده است، برای بافتن تمام فرش چند بسته نخ قرمز لازم است؟

با تاکید بر خواندن صورت مسئله توسط فرزندتان، از آنها بخواهید مسئله ها را حل کنند و به نوشتن عبارت جمع یا تفریق تاکید کنید . از او می خواهیم بعد از حل مسئله عبارت جمع یا تفریق را بنویسد و پاسخ را با جلو نویسی ارائه دهد.

درسنامه پایه اول

راهنمایی (از این صفحه نوشتن عبارت های جمع و یا تفریق مرتبط با مسئله خواسته می شود البته در صورتی که دانش آموزان مسئله را با رسم شکل یا چوب خط حرکت کرده و آنها را تشویق کنید و به مرور از آنها بخواهید نوشتن عبارت جمع یا تفریق و پاسخ با جلو نویسی را یاد بگیرند .)

صفحه ۱۶۸

اجسام مختلف را به کلاس می بریم همچنین می توانیم از اشیایی که در کلاس موجود است استفاده کنیم ۲ شی را به دانش آموزان بدهید و بگویید کدام یک سبک تر یا سنگین تر است به این ترتیب کاربرد این واژه ها را تمرین کنید همچنین در مقایسه چند شی می توانید واژه های سبک ترین یا سنگین ترین را نیز به کار ببرید .

برای مثال : جامدادی و کیف مدرسه را با هم مقایسه کنید کدام سبک تر است؟

با نمایش مجدد تصویر فرش در مورد سبک یا سنگین بودن انواع فرش ها با فرزندتان گفتگو کنید برای مثال فرش های پشمی دستباف سنگین تر از فرشهای ماشینی است .

- همچنین برای تشخیص سبکی و یا سنگینی اشیا ابتدا به فرزندتان دو شیء بدهید که با یکدیگر مقایسه کند سپس سه شی و در انتها چهار شی را با یکدیگر مقایسه کند تا مقایسه جرم اجسام برای آنها به صورت تقریبی، جا بیفتد .

- فرزندتان دو جسم مثل هم انتخاب کند که یکی سنگین تر و یکی سبکتر باشد مثل قاشق غذاخوری و قاشق مربا خوری و موارد دیگر از این صفحه فرزندتان با حل مساله هایی آشنا می شود که باید در دو مرحله ، حل شود . ابتدا مساله را کامل بخواند ، سپس قسمت اول مساله را بخواند و توضیح دهد و شکلش را رسم کند و حل کند ، سپس ادامه مساله را بخواند و عملیاتش را کامل کند .

نکته : ابتدا باید همراه فرزندتان باشید ، مساله را تعریف کند و چنانچه متوجه نشد با سوال او را

راهنمایی کنید مثلا مساله اول کتاب خب چندتا گل سفید و صورتی روی هم در گلدان بود ؟ شکلش

رو بکش . عملیاتش را بنویس . خب پس ۱۴ گل در گلدان هست چندتا پژمرده شد؟ چندتا مونده ؟

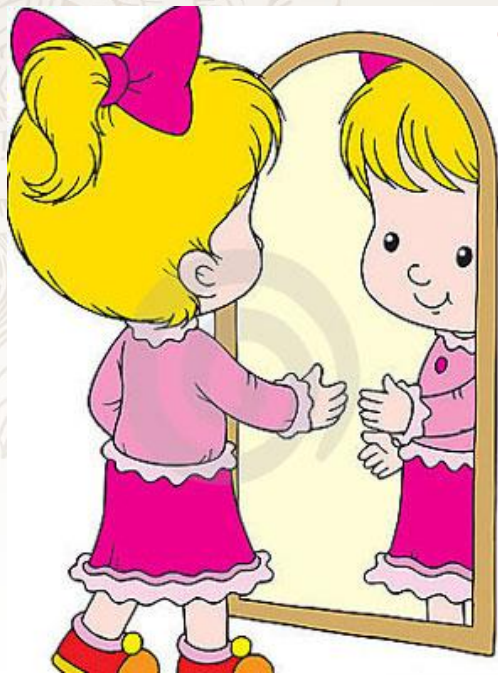
تکرار و تمرین در حل این نوع مساله نقش موثری در یادگیری فرزندتان خواهد داشت.

مسئله های مشابهی برای دانش آموزان طرح می کنیم و توانایی آنها را در حل مسئله و بخصوص مراحل آن را بسنجیم در صورتی که مسئله را با رسم شکل به درستی حل کند مورد قبول می باشد.)

درسنامه پایه اول

تم ۲۵

صفحه ۱۶۹

سلام بچه های عزیز

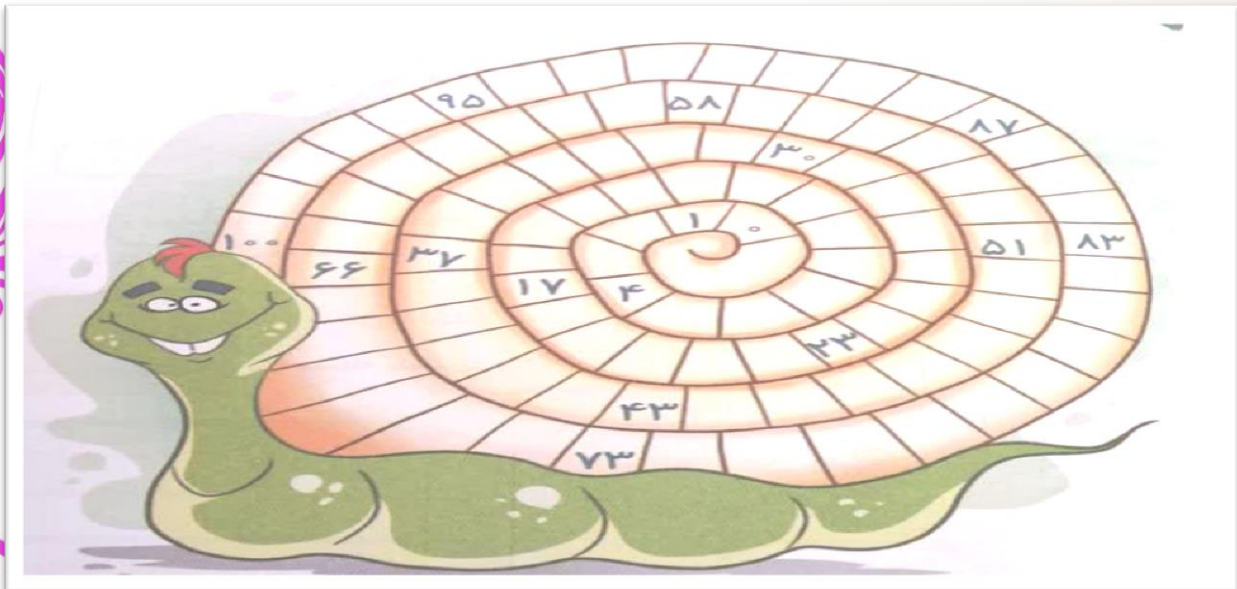
امروز صبح دست و روی خودتون روشستین؟

مسواک زدین موهاتون رو مرتب کردین؟

آفرین

حالا به آینه ای که روبروی شما قرار گرفته نگاه کنید. حالا دست راست خود را بالا و پایین کنید و بعد دست چپ تون رو بالا و پایین ببرید. حالا به من بگو. در آینه چه چیزی را مشاهده کردیم. نتیجه می گیریم در آینه چپ و راست ما جابجا می شود اما بالا و پایین جابجا نمی شود.

حالا از شما می خواهم به من کمک کنید تا جدول رو تکمیل کنم.

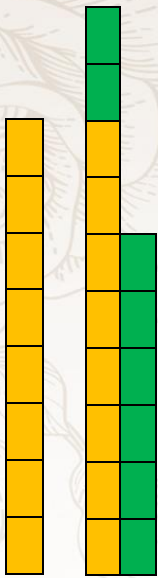
صفحه ۱۷۰

ابتدا تعدادی شی به فرزندتان بدهید و از آن بخواهید آن ها را به دسته های ۸ تایی تقسیم کند و مرتب در کنار هم بچیند سپس به اولین دسته اشاره کنید و بگویید چندتا هست؟ به همین ترتیب هشت تا هشت تا دسته های دیگر را به آن دسته اضافه کند تا الگوهای شمارشی را کامل کند.

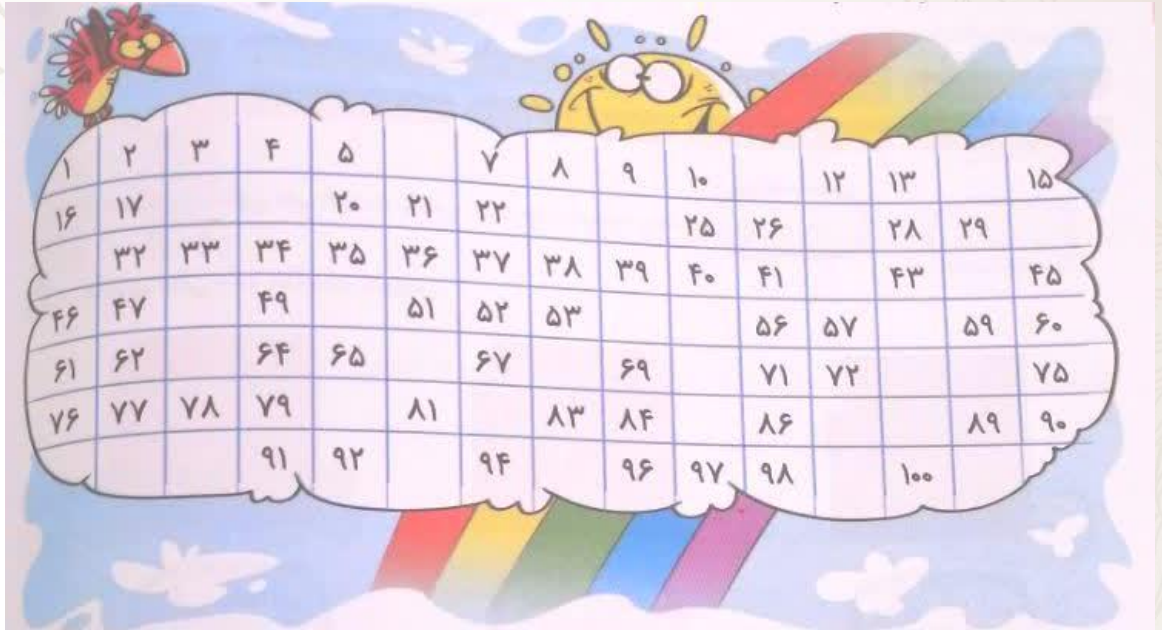
اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

- روی یک محور شمارش ۸ تا ۸ را نشان بدهد.
- با رنگ کردن چینه های شمارش ۸ تا ۸ را نشان دهد.
- با رسم چوب خط رنگی شمارش ۸ تا ۸ را نشان دهد.

به شکل پایین نگاه کنید . ابتدا آن را کامل کنید و سپس اعداد را هشت تا هشت تا بشمارید و رنگ بزنید.

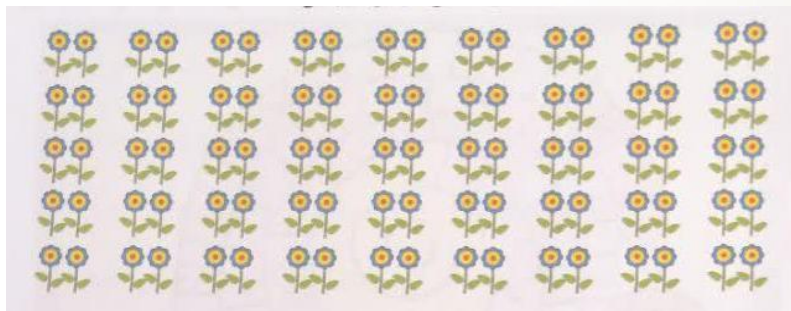

صفحه ۱۷۱

به فرزندتان یک دسته ده تایی بدهید و از یک دسته ده تایی شروع کنید و عدد مربوط به آن را سوال پرسید و در جدول ارزش مکانی بگذارید **دایم یک دسته ده تایی اضافه کنید** تا به نود برسید سپس ۱۰ تا ۱۰ تا اضافه کنید و هر بار عدد مربوط را پرسید تا به ۱۰ دسته ده تایی برسد . آن ها را کنار هم بگذارید و یک دسته صدتایی درست و عدد ۱۰۰ را به آنها معرفی کنید و پرسید حالا چند دسته ده تایی داریم ؟ پس ۱۰ ده تایی می گوئیم ۱۰۰ . صد یعنی ده بسته ده تایی . یک **دسته صدتایی** داریم .

و جدول ارزش مکانی را رسم کرده و یک بسته صدتایی را در جدول قرار دهید.

صدتایی	ده تایی	یکی

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

به صفحه آغازین بخش برگردید و از دانش آموزان بخواهید ردیف آخر جدول را به کمک دانش آموزان کامل کنند تا با اضافه کردن یکی یکی از عدد ۹۰ مجدداً به صد برسند با انجام فعالیت مربوط به کتاب و پاسخ دادن به سوالات یک بار دیگر عدد ۱۰۰ را معرفی می کنیم .

با توجه به اینکه آموزش عدد سه رقمی در کلاس دوم طرح می شود به غیر از عدد ۱۰۰ . عدد دیگری معرفی نگردد.

در انجام فعالیت مربوط به زمان انجام کار بهتر است مساله را به صورت کلامی برای فرزندتان بیان کنید .

مثال: اگر فردی بخواهد از منزل به مدرسه بیاید بیشتر طول می کشد یا بخواد از کلاس درس به حیاط مدرسه برود به این ترتیب زمینه را برای انجام فعالیت آماده می کنید .

صفحه ۱۷۲

ابتدا به صورت شفاهی عددهایی را بیان کنید و از فرزندتان بخواهید عدد مورد نظر را بنویسد و سپس از او بخواهید از عددی که ما اعلام می کنیم شروع به نوشتن عدد های پشت سرهم کنند و تا عددی که ما می گوئیم کار را تمام کنند .

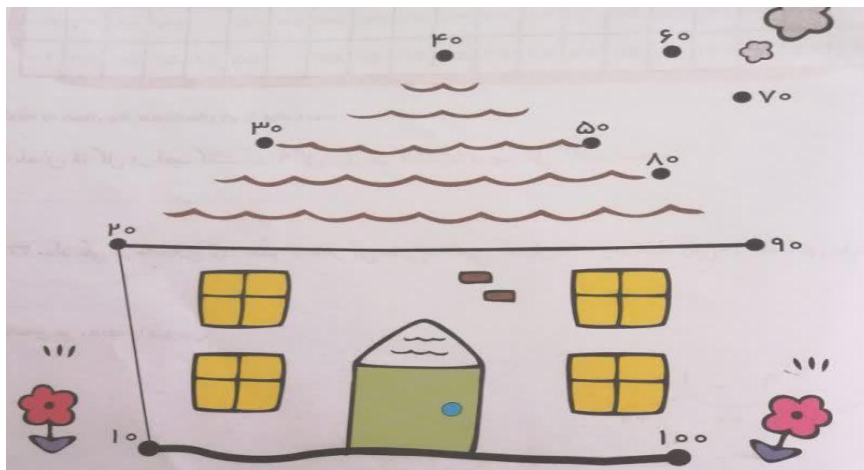
برای مثال: (دو تا دوتا)

۴ - ۸ - - - - -

۴۵ - ۵۰ - - - - -

- - - - - ۸۰ - ۹۰

۱۰۰ - ۹۰ - - - - - ۲۰ - ۱۰

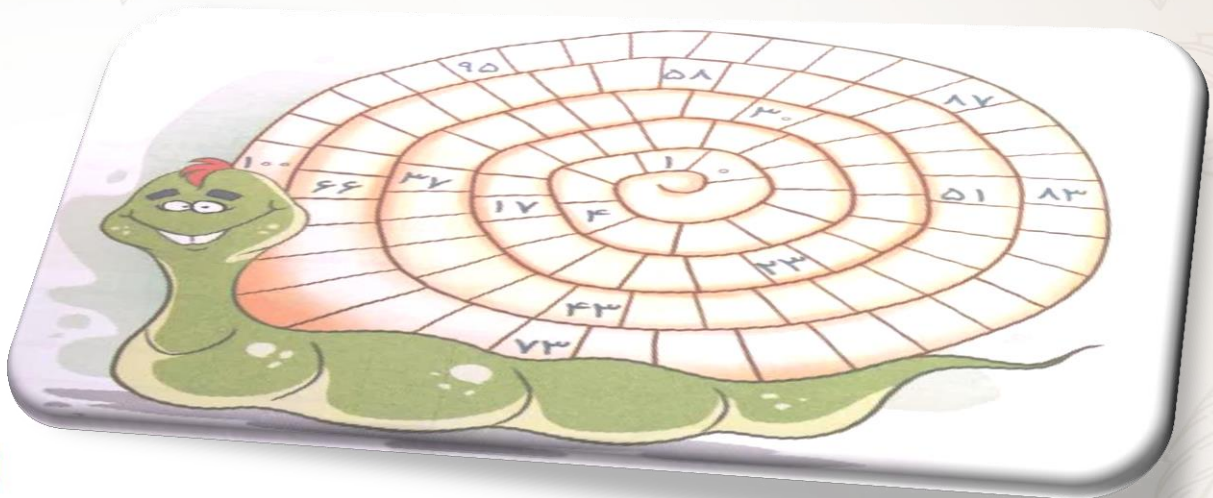
درسنامه پایه اول

صفحه ۱۷۳

به کمک اشیای مختلف شمارش ۹ تا ۹ را تمرین کنید. پس از اینکه الگوی عددی شمارش پیدا شد. حالا برای آن شکل بکشید و تمرین کنید.

مساله ها را بخواند و بارسم شکل آن را حل نماید. از رسم چوب خط استفاده نکند. محور و یا رسم شکل بهترین گزینه می باشد.

با کمک اعداد ۱ تا ۱۰۰ که در صفحه آغازین بخش، بعد از کامل کردن با شمارش ۹ تا ۹ را رنگ کنید و سپس به صورت مستقیم و معکوس تمرین کنید. تاکید شود شمارش رو به جلو و رو به عقب ابتدا با انگشتان دست انجام شود.

صفحه ۱۷۴

برای فرزندتان مسئله های مختلف تهیه کنید و از او بخواهید در مورد آنها و خواسته های مسئله توضیح دهد. سپس پرسید برای اینکه مسئله ای به نتیجه برسد چه چیزی کم یا چه چیزی زیادی هست؟ آیا از همه ی عددهای داخل مساله استفاده کردی؟ روی عدد اضافی خط بزن. حالا مساله را حل کن.

روی یک میز ۹ بشقاب، ۴ قاشق و ۵ چنگال هست. روی میز چند قاشق و چنگال هست؟

در کتابخانه ۶ کتاب داستان و ۴ کتاب شعر و ۲ مجله بود. در کتابخانه چند کتاب داستان وجود دارد؟

در مورد فعالیت این صفحه ابتدا آنها را تشویق کنید که در مورد داده ها و خواسته های مسئله توضیح دهند و اشاره کند چه اطلاعاتی کم یا اضافه است، اگر مسئله اطلاعات ناکافی داشت آن را حل نکنند.

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

آموزش نشانه: **صاد**

تو هتل شهرک الفبا دو مهمان اومده بود که تاجر و برادر بودند و برای تجارت به شهرک الفبا اومده بودند. این مهمان ها صداشون شبیه **س** بود. **ص** **ص** اجناس خاصی برای فروش به شهرک آورده بود مثل صابون، صندوق، صندلی، قرص، قصه و..... رئیس شهرک الفبا به سفارش اعضای شهرک از آقایون **ص** **ص** دعوت کردند که تو شهرشون بمونن و بین کشورهای همسایه رفت و آمد کنند و مواد مورد نیاز شهرک را فراهم کنند. دو برادر **ص** **ص** قبول کردند و یک خانه تو شهرک به اونها داده شد و از اون روز به بعد بخاطر اینکه **س** **س** را با **ص** **ص** اشتباه نگیرند چون صداشون یکی بود اسم **س** **س** را سین گذاشتند و اسم **ص** **ص** رو هم صاد گذاشتند. این اولین حرفی بود که تو شهرک صداشون یکی بود ولی اسمشون و شکلشون فرق می کرد.

با توجه به متن درس به پرسش ها پاسخ دهید.

دریا چه فایده هایی دارد؟	درس درباره ی چه موضوعی بوده است؟
چه صداهایی در کنار دریا به گوش می رسد؟	چه جانورانی در دریا زندگی می کنند؟
چگونه می توان به زیر آب رفت؟	آسمان دریا چگونه است؟
خالق این همه زیبایی ونعمت در دریا کیست؟	چه وسایلی روی دریا حرکت می کنند؟

درسنامه پایه اول

به تصویرها نگاه کنید و برای هر تصویر یک جمله بسازید.

قرص

صندلی

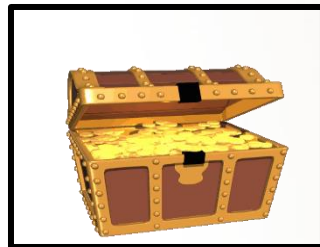
صدف

صابون

مخصوص

صندوق

درسنامه پایه اول

با توجه به ترکیب ها مانند نمونه آن ها مثال بزن و با آن ها جمله بساز

صابون

صا

صَدَف

صَد

صِدا

صَد

خصوصی

صی

صبح

صَد

صورت

صو

درسنامه پایه اول

آموزش نشانه: ذال

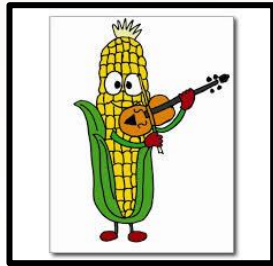
ز در یک سفر، فهمیده بود که یک صدا شبیه صدای خودش وجود دارد. خیلی مشتاق شده بود که این نشانه را از نزدیک ببیند. شنیده بود که صدایش شبیه صدای ز است اما اسمش و شکلش با خودش فرق دارد. وقتی رسید به در خونه‌ی خانم ذ زنگ زد، در که باز شد با دیدن خانم ذ یک لحظه فکر کرد که تنها تو شهرک الفبا است اما وقتی صدایشو شنید و نقطه‌ی بالای سرش را دید، فهمید که ذ نیست. وقتی با هم صحبت کردن، دیدند صداهاشون واقعا شبیه هم است. باهم دوست شدند و قرار شد که به دعوت ز خانم ذ به شهرک الفبا بیاد تا اهالی شهرک الفبا نیز با این نشانه آشنا شوند. بالاخره خانم ذ بعد از چند ماه به شهرک الفبا آمد، اما با صدای ز و اسم ذال .

کلماتی مثل **لذیذ، دلپذیر، لذت، ذرت، آذر، غذا، ذره** بین کلماتی هستند که با ذال نوشته می‌شوند. جایگاه و خانه‌ی ذال تو شهرک الفبا بین "د" و "و" و "ر" بود و فقط کلمات بخصوص و محدودی با این نشانه ساخته شد. و یکی دیگر از نشانه‌ها به شهرک الفبا راه یافت. شما بچه‌های گل باید کاملا حواستون جمع باشه تا موقع نوشتن کلمات این دو نشانه را اشتباه نگیرید و املا‌ی درست کلماتی که با این دو نشانه که صداشون یکی است را بدون اشتباه بنویسید.

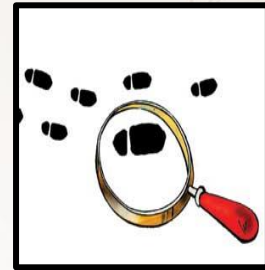

درسنامه پایه اول

به تصویرها نگاه کنید و برای هر تصویر یک جمله بسازید.

ذره بین

ذرت

اذان

آذر

با توجه به متن به پرسش‌ها پاسخ دهید.

برادر آذر چه آرزویی داشت؟	آذر تابستان گذشته همراه چه کسانی و به کجا مسافرت رفته بودند؟
آن‌ها از دیدن چه چیزهایی لذت بردند؟	درس درباره‌ی چه موضوعی بوده است؟
مادر آذر در مورد آرزوی برادر آذر چه پاسخی داد؟	خانم آموزگار از دانش‌آموزان چه سؤال‌ای پرسیدند؟

درسنامه پایه اول

آموزش نشانه: عین

تو شهر نشانه ها یک نشانه جدید اومده بود که هیچ کس نمیشناختش و چون ع هیچکس رو نمیشناخت صداش در نیومد.

— که خیلی بلاس همش سوار حرفاس اومد گفت من سریع می برم سمتشو ازش می پرسم اسمش چیه
— سریع پرید بغلش و موهاشو بهم ریخت ع سریع گفت آآ آنکن.

— خیلی خوشحال شد و فکر کرد که اسمش — هست و رفت به همه دوستاش گفت که اسمش — هست

— گفت اینجوری که نمیشه منم می رم ازش می پرسم — و رفتند پیش ع، رفت زیر پاشو قلقلکش داد اون یکی ام دستشو گرفت (ه) که در نره و ع گفت — نکن نکنو بقیه نشانه ها به ترتیب رفتند پیشش و دیدند ع صدای همونارو در آورد.

بقیه نشانه ها فهمیدند که ع فقط زمانی با دوستاش (مصوت ها) هست صداش در میاد و از خودش صدا نداره.
نشانه ع نشانه ای است که صدا ندارد فقط اسم دارد (عین)

چهار تا برادر عین بودند. عین غیر آخر ع ... عین وسط ع ... عین آخر چسبان ع ...
عین آخر تنها ع که صدای خاصی از خود نداشتند. این چهار تا برادر اگه با صداهای
(آ آ! او ی) می آمدند اصلا صدایشون در نمی آمد. مثل عا عو عی ... وقتی صدای ع با ساکن همراه بود یک صدای
خفیفی داشت مثل: بعد ...

این چهار تا برادر چون از کشورهای عربی وارد شهرک الفبا شده بودند هیچ وقت تنها جایی نمی رفتند و همیشه باهم بودند و درست حکایتش مثل چهار برادر (ه ه ه ه) بود. ع غیر آخر فقط دست چپ شو به بقیه میداد ع وسط هم چون کمی ترسو بود هر دو دست شو باید می گرفتند و ع آخر چسبان هم فقط دست راست شو به دیگران می داد و ع آخر تنها هم دوست نداشت هیچ کدوم از دستاشو به کسی بده. این چهار تا برادر تو شهرک الفبا صدایشون خفیف بود و میشه گفت یک جورایی شبیه صدا! است.

اما وقتی به کشورهای عربی مسافرت می کردند و می رفتند پیش اقوامشون با شدت بیشتری این صدا رو تلفظ می کردند.

پس اسم این ۴ برادر عین نام گذاری شد. کلماتی مثل علی، معصومه، جمع، بعد، عزیز، شروع، عید، شمع، معلم و ... با این نشانه نوشته میشه. شما بچه های گل با یاد گرفتن این نشانه ها کم کم دارین به جشن الفبا نزدیک میشین و باید به خودتون افتخار کنید که دارین باسواد میشین.

درسنامه پایه اول

با توجه به متن به پرسش ها پاسخ دهید

وقتی می خواهند به جایی وارد شوند اول چه کاری انجام می دهند؟

درس در مورد رفتار چه کسانی بوده است؟

برای استفاده کردن از وسایل دیگران چه کاری انجام می دهند؟

علی و معصومه چه جور بچه هایی هستند؟

علی و معصومه بعد از درس چه کار انجام می دهند؟

آیا آن ها به دیگران سلام می کنند؟

چه بچه هایی پیش خدا و همه کس عزیز هستند؟

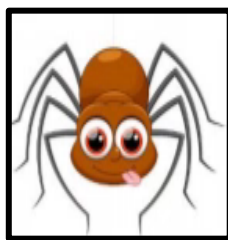
وقتی معلم درس را شروع می کند آن ها چه می کنند؟

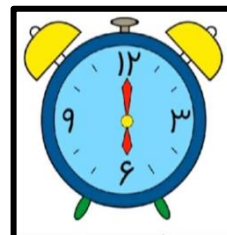
به تصویرها نگاه کنید و برای هر تصویر یک جمله بسازید.

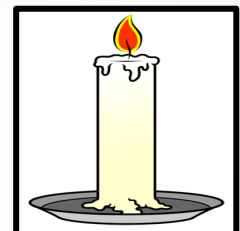
جمع

عنکبوت

ساعت

شمع

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

با توجه به کلمات زیر آن‌ها را مانند نمونه در جای خود قرار بده

معلم - علی - جمع - شروع - عزیز - معصومه - عمو - عید - مزرعه - دعا - بعد - عکس - شمع - علم - رعد
 و برق - جمعه - دعوت - عروس - شاعر - عادت - عدد - عمه - علف - کعبه - دفعه - عینک - عدس -
 عسل - عالی - عجیب - جعبه - رکعت - عاقل - عابر - معروف - عقرب - دفاع - سعدی - عروسک - علامت
 - علاقه - تاسوعا - عاشورا - مربع - عصرانه - عجله - عقربه - معمولی

عین آخر تنها

عین آخر چسبان

عین وسط

عین غیر از آخر

به ترکیب‌ها توجه کن و مانند نمونه در دفترت برای آن‌ها مثال بزن و با آن‌ها جمله بساز

عود

عو

دعا

عا

عراق

ع

شفیعی

عی

عناب

ع

مزرعه

عه

معاونت آموزش و پرورش استان یزد
 معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

آموزش نشانه: ث

این دفعه توشهرک الفبا با حرفی میخوانین آشنا بشین که با دو مورد دیگه از این صدا آشنا شدین. بله عزیزانم

صداش شبیه **صاد** و **سین** است اما هیچ شباهتی با این دو نشانه ندارد. توشهرک الفبا همه اومده بودند به استقبالشون مخصوصا **صاد** و **سین** با یک ژست خاصی ایستاده بودند و البته **ب** و **پ** و **ت** هم خیلی دوست داشتند این نشانه را ببینند، چون شنیده بودند که خیلی شبیه شکل این سه حرف است و فقط نقطه هاشون کم و زیاد و بالا و پایین است. با ورود دو برادر **ث** غیر آخر **ث** و **ث** آخر همه افراد شهرک الفبا به سه حرف **ب** و **پ** و **ت** نگاه کردن. چون واقعا هم شبیه این سه نشانه بودند، البته با کمی تغییر. وقتی این دو برادر **ث** شروع به صحبت کردند، همه به **صاد** و **سین** نگاه کردن چون صداشون شبیه این دو نشانه بود اما هیچ شباهتی باهم نداشتند. چون از قبل منتظر ورود این

دونشانه بودند، جایگاه و خانه‌ی آنها در ردیف خانه‌های **ب** و **پ** و **ت** یعنی در کنار خانه‌ی **ت** قرار گرفته بود. کلماتی که این دو برادر قرار بود، بسازند، محدود و کم بود مثل: ثریا، کتیف، ثانیه، مثلث، اثر، مثال، ثبت نام، لثه، ثروت و... بود. شما بچه‌های گل فقط باید تو حافظه‌تون بسپارید که هر جا این کلمات رو دیدید دیگه با **صاد** و **سین** ننویسید، حتما با نشانه‌ی **ث** بنویسید و تو گذاشتن نقطه‌ها هم خیلی مواظب باشید تا کلمه‌ی مورد نظرتون با حروف **ب.پ.ت** نوشته نشه چون معنی آن کلا عوض میشه. خیلی خوشحالم که دارید باسواد میشین.

درسنامه پایه اول

با توجه به متن به پرسش ها پاسخ بده

درس در مورد چه موضوعی بود؟

پدر ثریا از او چه سؤالی پرسید؟

به نور ماه چه می گویند؟

به نور آفتاب چه می گویند؟

چه چیزی باعث روشن شدن زمین در شب می شود؟

چه چیزی باعث روشن شدن زمین در روز می شود؟

با توجه به کلمات زیر آن ها را مانند نمونه در جای خود قرار بده

ثریّا - مثل - ثانیه - کثیف - لثه - باعث - ارث - ثروت - ثمین - ثواب -
 مثال - اثاث - مَثَل - ثروتمند - کیومرث - ثبت نام - مثلث - عید مبعث -
 اثاث کشی - اثر - آثار

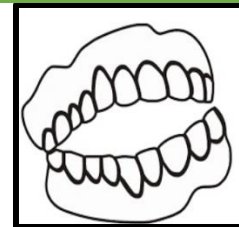
ث آخر	ث غیر آخر
کیومرث	کثیف

به تصاویر نگاه کن و جمله بساز.

کثیف

لثه

درسنامه پایه اول

آموزش نشانه: "ح"

چطوره احوال شما

سلام سلام بچه ها

تا باح بشیم آشنا

میریم شهرک الفبا

عزیزان آماده باشید تا یک داستان زیبا را برای شما تعریف کنم:

یک روز به راه افتاد و ، مسواک و وسایل شخصی خود را برداشت تا به مسافرت برود. رفت و رفت تا اینکه را دید. گفت: به کجا می روی؟ گفت: به شهرک الفبا می روم تا دوستان جدیدی پیدا کنم... پس من هم با تو می آیم.

وقتی به شهرک رسیدند همه نشانه ها به استقبال آنها آمدند، به به مهمان داریم! بیایید کمک کنیم شما اسم خودتون رو بنویسید. وقتی خواستند اسم آنها را بنویسند با یک نشانه دیگر که هم صدا با (ه ~ ه ~ ه) بود آشنا شدند.

ح هستم و ح هستم	همسایه خ هستم
ما دو نفر برادر	ح غیر آخر و ح آخر
با ه ~ ه ~ ه هستم هم صدا	از اونا هستم جدا
حالا منو شناختی	کدوم نشانه هستم
ح هستم و ح هستم	خوش حال و خندان هستم

صداهای بالای جدول که کدخدا و بزرگ شهرک الفبا بودند گفتند ما با شما دوست می شویم و کلمات زیادی را

می سازیم. کلماتی مثل: **حوله - حمام - حرکت - حلزون - احساس - تمساح - صبح**

(این کلمات را بخاطر بسپار)

ح غیر آخر و ح آخر با نشانه ها دوست شدند و کلمات زیادی ساختند و سوار بر تمساح شدند و در شهر بازی کردند.

- روی درس حلزون با صدای بلند برای خانواده بخوان و روی آن یک مرتبه بنویس.

درسنامه پایه اول

– از روی درس حلزون سه کلمه را پیدا کن سه نقطه داشته باشند و با آنها جمله بساز

– به چه جانوری حیوان خانه به دوش می گویند؟

– برای هر یک از نشانه های زیر سه کلمه بنویسید.

ح:-----

– با دو کلمه ای که نشانه ی > دارند پیام بهداشتی بنویسید.

– کلمات زیر را کامل کنید.

م_تاب   تمسا_   م_ربان   ص_بت   همیشه_

– مرتب کن

صبحانه، خوردن، مفید، است، سلامتی، برای، انسان

– با هر کلمه از متن درس حلزون که نشانه ح دارند، جمله بساز.

درسنامه پایه اول

آموزش نشانه : "ضاد"

سلام دخترای گلم و پسرای نازم، باز هم درس شیرین فارسی، امروز باز هم به داستان داریم:

یکی بود یکی نبود غیر از خدای مهربون هیچکس نبود...

توی شهرک الفبا بعضی نشانه ها مشغول بازی کردن بودند که ناگهان دو نشانه (ض غیر آخر و ض آخر) وارد شهرک الفبا شدند و نشانه ها دور و بر آنها جمع شدند و با تعجب گفتند: اسمتون چیه؟
ضاد گفت ما دوتا برادریم ض غیر آخر و ض آخر اسممون ضاد هست صدامون زرزز هست.

ض غیر آخر همه جا میاد جز آخر و در کلمه هایی مثل **وضو، ریاضی، رضا، حضرت، بعضی**

و ض آخر هم آخر کلمه ها میاد مثل **حوض، مریض، قرض**

ز هم گفت چه جالب!! صدای من هم ز هست ما صداهامون شبیه هم هست ولی اسممون با هم فرق داره من ز هستم شما ضاد هستید من توی کلماتی مثل زمین، زنبور، زیارت و..... می آیم.

همه نشانه ها داشتند به حرف های ز و ضاد گوش می دادند که ضاد هم به جمع آنها آمد ضاد با تعجب گفت: وای خدای من تو چقدر تو شبیه منی!!!!!! مثل من نوشته میشی همه ی نشانه ها به هر دو نگاه کردند و گفتند: آره واقعا ..

خب بچه های گلم فرق بین نوشتن ضاد و ضاد در نوشتن چیه؟ آفرین ضاد نقطه ندارد ولی ضاد نقطه دارد.

دلبندم:

—یک بار از روی درس رضا برای پدر و مادرت بخوان.

—یک املاي خورشیدی از درس "ضض" در دفتر املا بنویس.

—به سوالات زیر پاسخ بده

چرا رضا به مدرسه نیامده بود ؟

قبل از نماز باید ..... بگیریم.

— سه کلمه بنویس که ضض داشته باشد و با آن جمله بساز

.....
.....
.....

درسنامه پایه اول

- داستان زیر را بخوان و به سوالات پاسخ بده

ماه رمضان، ماه مهمانی خدا بود. امام حسن (ع) و امام حسین (ع) قبل از اذان در حال رفتن به مسجد بودند. پیرمردی را دیدند که کنار حوض مسجد در حال وضو گرفتن بود ناگهان متوجه شدند که پیرمرد اشتباه وضو می گیرد تصمیم گرفتند به گونه ای به او بفهمانند که وضو گرفتنش درست نیست. آن بزرگواران فکر کردند که چگونه به او بگوییم تا ناراحت نشود.

نزد پیرمرد رفتند و گفتند: ما دو نفر می خواهیم مسابقه دهیم شما بگویید کدام یک از ما درست وضو می گیرند. آن دو حضرت وضو گرفتند و پیرمرد فهمید که وضو گرفتنش صحیح نبوده و از آن دو تشکر کرد. امام حسن (ع) و امام حسین (ع) از کار مذهبی که انجام داده بودند بسیار خوش حال شدند.

- کلماتی که زیر آن ها خط کشیده شده است مخالف هم هستند آن ها را پیدا کن و اینجا بنویس.

..... ≠ ..... ≠ .....

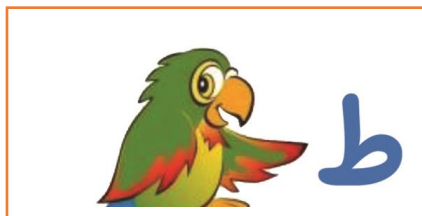
- چه کسانی به پیر مرد وضو گرفتن آموختند؟

- نازنینم مرتب کن

..... پیرمرد - وضو - کنار - گرفت - حوض .....

آموزش نشانه: نشانه ی ط

سلام عزیزانم، امیدوارم که حالتون خوب خوب باشه امروز می خواهیم یک نشانه ی جدید یاد بگیریم با ز هم می ریم به شهرک الفبا که با این نشانه آشنا بشیم. این نشانه صدای آشنایی برامون داره. برام چند کلمه بگید که صدای (ت) بدهد. آن ها را در دفترت بنویس. خب امروز با یک نشانه ی جدید که با (ت) هم صدا هست ولی نوشتنش فرق دارد، آشنا می شویم. به شکل نوشتاریش دقت کنید و بعد از یاد گرفتن درس جدید در کتاب نوشتاری خود، تمریناتش را بنویس و بخوان.

صداش ت اسمش ط

طا هم تازه به شهرک اومده بود همه نشانه ها اومدند تا باهاش آشنا بشن. همه اطرافش جمع شدند و خوش حال و خندان گفتند: باز یک دوست جدید داریم طا گفت:

کی با من دوست میشه؟

تنهای تنها هستم

طا هستم و طا هستم

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

نشانه های بالای جدول گفتند: نگران نباش ما باهات دوست می شیم . و همه با او دوست شدند و با کمک هم کلمات جدیدی ساختند، مثل : حیاط ، خاطرات ، طوطی ، قطار ، سطل ، وطن ، خطر، طرف، طاووس

همچنان نشانه ها با او دوست شدند و از تنهایی در آمد و سوار قطار شهرک شدند و بازی کردند.

عزیزانم کتاب را باز کنید تا روی درس طا بخوانیم . این درس ،(خاطرات پیروزی انقلاب اسلامی را تعریف می کند) در مورد انقلاب از بزرگترهایت پرس و دردفترت یاداشت کن ، سپس کتاب نوشتاریت را کامل کن.

داستان زیر را بخوان و برای آن نام زیبا بگذار.

.....

وقتی کوچک بوم خانه ی ما کنار ایستگاه قطار بود. اطراف ایستگاه پر از درختان بلوط بود. خانه ی ما یک طبقه بود و حیاط بزرگی داشت. وسط حیاط خانه حوض کوچکی داشتیم کنار حوض یک تخت مستطیلی بزرگ گذاشته بودیم و فرش قدیمی روی آن پهن کرده بودیم و مادرم قفس طوطی را به شاخه ی درخت بلوط آویزان کرده بود. ناگهان پدرم طناب به دست وارد خانه شد سلام کرد و طوطی جواب سلام او را داد .

من و مصطفی با طنابی که پدرم خریده بود طناب بازی کردیم . من از آن زمان خاطرات زیادی دارم .

– دلبندم کلماتی را که نشانه ی طا دارند را از داستان پیدا کن و بنویس

.....

– با کلمات جمله بساز

سطل زباله : .....

قطار- حرکت کردند .....

– مرتب کن

ط ر ا ت ا خ ..... ع ش ر ا ..... ر ی ف ، ت ع ..... ر ی ، ر ه ، ب .....

غ غ غ غ

آموزش نشانه: **غین**

یکی بود یکی نبود غیر از خدای مهربون هیچ کس نبود .

همه ی حروف با ذوق شوق زیاد برای دیدن مسابقات حاضر می شدند قاف هم سال های زیادی در مسابقات شرکت می کرد و در بیشتر مسابقات برنده می شد. این مسابقه با بقیه مسابقات فرق داشت چرا که قاف آخرین باری بود که در مسابقات شرکت می کرد. همه شرکت کننده ها در جایگاه قرار گرفتند .

غ آخر تنها همراه با اعضای گروه غ اول غ وسط غ آخر چسبان برای شرکت در مسابقه آمده بودند و مسابقه شروع شد. رقابت تنگاتنگی بین آنها بود . گاهی قاف جلو بود و گاهی غ آخر

دیگه چیزی تا پایان مسابقه نمونده بود . وای چه اتفاقی افتاد ! قاف تصادف کرده بود و دیگر قادر به ادامه مسابقه نبود و همه ی نشانه ها برای قاف ناراحت شدند ولی ناگهان اتفاق عجیبی افتاد غ آخر داره برمی گرده و اومد پشت سر قاف قرار گرفت .

با تلاش بسیار قاف را از خط پایان عبور داد همه ی نشانه ها شروع به تشویق غ آخر کردند.

درسته که او نتوانست در مسابقه برنده بشه ولی یه کار خیلی خوب انجام داد و به یه نفر دیگه کمک کنه و این کارش بیار مهم بود. بعد از مسابقه همه ی نشانه ها از غ تشکر کردند و از تمام گروهش (غ غ غ غ) خواستند همیشه در شهرک الفبا باقی بمانند. تو هم نشانه ی جدید را در جدول الفبایت بنویس.

آن ها نیز با حروف بالای جدول دوست شدند و کلمات زیادی ساختند . مثل: **مرغابی، غمگین، کلاغ، جغد، جیغ،**

تیغ، چراغ، باغ، غنچه، غروب، غاز، غذا، غار، پیغمبر

این کلمات را بخاطر بسیار و هنگام نوشتن به یاد آور.

عزیزم داستان زیر را روان بخوان و به سوالات پاسخ بده.

الغ پیر عمو قلی

عمو قلی و خاله گلی پشت باغ انار عمو حیدر در خانه ی کوچکی که سقف های آن با چوب و گل پوشیده شده است زندگی می کنند . آن ها الاغی دارند که پیرترین الاغ روستا بود؛ اما این الاغ باهوش تمام کوچه های روستا را به خوبی یاد گرفته است او بدون عمو قلی می تواند گندم به آسیاب ببرد و .....

درسنامه پایه اول

همه آرزو می کردند کاش الاغ آن ها مثل الاغ عمو قلی بود . روزی خاله گلی کنار باغچه نشسته بود و به غنچه های گل رز نگاه می کرد و به مرغابی ها و غازها که مشغول بازی کردن بودند غذا می ریخت به عمو قلی گفت : الاغ ما پیره دیگه داره میمیره

فکر یکی دیگه باش قوی باشه دست و پاش بتونه باز کار کنه گندم ها رو بار کنه

الاغ پیر سرش را پایین انداخت و اشک در چشمانش حلقه زد و غمگین شد و از خانه بیرون رفت . داشت کم کم غروب می شد الاغ به فکر فرو رفت و با خود گفت : گرسنه ام چه باید بکنم برای اینکه گرسنگی خود را فراموش کند شروع به آواز خواندن کرد و همه دور او جمع شدند . الاغ با ناراحتی و غصه به مردم گفت: من برای شما همه کار کرده ام. از مغازه ها، باغ ها و آسیاب بار آوردم؛ حالا که پیر شدم برای شما آواز می خوانم و شما به من غذا بدهید تا قوی شوم.

هر روز الاغ آواز می خواند و غذا می خورد. بعد از مدتی از این روش زندگی احساس بدی به او دست داد .

در همین زمان بود که عمو قلی سخت مریض شد و به خاله گلی گفت به میدان روستا برو والاغ خودمان را برگردان و من از کاری که کرده ام پشیمانم او با عجله به آن جا رفت و سراغ الاغ را از بچه ها گرفت. یکی از بچه ها با بی حوصلگی گفت : صبح زود بود که با کلاغ سیاه رفت و خاله گلی گفت: کجا رفتند. بچه ها در جواب او گفتند: به شهر محبت که خیلی دوره و پشت کوه ها ست رفتند . خاله گلی که بسیار غصه دار شده بود، جیغ زد و گفت : وای بر ما

– فرزندم با توجه به داستان نشانه های درست را در کلمات قرار بده.

...لی	...مگین	...چرا...	...مر...ابی	مش...ول
...روب	...م...ازه	...چی...	...وی	س...ف

– دلبندم سه کلمه در داستان پیدا کن که غین داشته باشد و با آن جمله بساز.

..... :

..... :

..... :

– چند پرنده نام ببر که یکی از نشانه های (غ غ غ غ) را داشته باشند و آن ها را نقاشی کن.

.....

درسنامه پایه اول

آموزش نشانه: ظ

عزیزم، تا حالا با چند شکل صدای ز آشنا شدیم ، با هم کلماتی را که با شکل های مختلف صدای ز نوشته می شود را مرور کنیم. در دفترت برای چند کلمه که با شکل (ز) نوشته می شوند بنویس، حالا چند کلمه که با نشانه ی (ض) نوشته می شود بنویس، چند کلمه که با (ذ) نوشته می شوند را بنویس . حالا کلمات نوشته شده را بخوان. امروز آخرین نشانه از جدول الفبا را یاد می گیریم که صدایش زرز است ولی شکلش فرق می کند . به صفحه بین و بگوی کتابت نگاه کن، نام هر تصویر را بگو ..... آفرین حالا برای نوشتن این کلمات بین از چه نشانه هایی استفاده می کنیم . (خداحافظی ، ظرف شویی ، ظرف) خب ببینیم این نشانه اسمش چیه و جاش کجای جدول الفباس. اسمش (ظا) هست و همسایه . طا و عین هست . ببینیم چه کلمات دیگری با ظا نوشته می شوند .... کی می تونه بگه مراقبت یعنی چی؟ آفرین مواظبت . معنی کلمه ستم و بدی چیست ؟ ظلم .. چه کار بد و زشتی هست. شما که بچه ی نیکو کاری هستید. یه بار دیگه کلمات رو بخونیم . ظلم ، مواظبت ، نظم ، ظرف ، ظهر، مواظب، درس امروز ما درباره بهترین انسان روی زمین هست، درباره ی حضرت محمد، پیامبر بزرگ اسلام هست.

از روی درس بلند بخوان .

قسمت های بگرد و پیدا کن ، بین و بگو و نمایش را انجام بده.

به سوالات زیر پاسخ بده

۱- نام پیامبر ما چیست ؟ ۲- در کجا به دنیا آمدند ؟ ۳- چه کسی از او مواظبت می کرد ؟

۴- روز مبعث ، چه روزی هست ؟

*یک داستان درباره ی حضرت محمد(ص) در دفترت بنویس و برایم بیاور.

*کتاب نوشتاریت را کامل کن.

*شعر پیغمبر ما را بخوان و در موردش فکر کن .

*با کلمات جدید درس پیامبر اعظم که نشانه ی ظ دارند جمله بساز .

فصل یازدهم (دنیای سرد و گرم)

کجا گرم تر است؟

برای رسیدن به اینکه کجا گرم تر است فعالیتی را انجام می دهیم.

دو بطری را برداشته و پر از آب می کنیم و داخل جایی یخچال قرار می دهیم تا یخ بزند سپس یکی از

بطری ها را در آفتاب و دیگری را در سایه قرار می دهیم تا مشخص شود که یخ در آفتاب زودتر آب می شود یا در سایه.

نتیجه آزمایش: مشاهده می شود که بطری یخی که در آفتاب قرار داشت زودتر آب می شود پس نتیجه می گیریم که آفتاب نسبت به سایه گرم تر است.

فصل سرد و گرم:

چهار فصل وجود دارد؛ فصل بهار، فصل تابستان، فصل پاییز و فصل زمستان

در فصل بهار هوا معتدل است یعنی نه خیلی سرد و نه خیلی گرم.

در فصل تابستان هوا گرم است.

در فصل پاییز هوا رو به سردی می رود.

در فصل زمستان هوا سرد است.

کدام لباس مناسب است:

برای اینکه متوجه شویم که چه لباسی باید در فصل گرم و سرد بپوشیم ابتدا آزمایش زیر را انجام می دهیم.

دو مقوا که یکی رنگ تیره دارد و یکی رنگ روشن را در آفتاب قرار

می دهیم. بعد از چند دقیقه دستمان را روی مقواها می گذاریم تا ببینیم کدام مقوا گرم تر شده است.

بعد از انجام آزمایش متوجه می شویم که مقوای رنگ تیره گرم تر می شود.

بنابراین نتیجه می گیریم که رنگ های تیره مثل رنگ مشکی نور خورشید را به خود بیشتر جذب کرده و گرم تر می شود و رنگ های

روشن مثل رنگ سفید و زرد نور خورشید را کمتر به خود جذب می کند.

*دانش آموز گلم حالا بگو در فصل زمستان چگونه لباس هایی باید بپوشیم؟

*عزیزم به نظر تو در فصل تابستان باید چه لباس هایی بپوشیم؟

در کشور ما آب و هوای متفاوتی وجود دارد

آب و هوای سرد زمستانی: در این آب و هوا اکثراً هوا سرد و برفی است. شهر تبریز این گونه آب و هوایی دارد. پس با توجه به

این نوع آب و هوا باید لباس بافتنی و گرم پوشید. در این شهر در فصل تابستان نیز هوا تقریباً خنک می باشد.

درسنامه پایه اول

آب‌وهوای معتدل و مرطوب: در این نوع آب‌وهوا بیشتر اوقات هوا بارانی است. مثل شهرهای شمالی ایران که هوا در بیشتر اوقات بارانی است مانند شهر گرگان.

آب‌وهوای گرم و خشک: مناطق دارای آب‌وهوای خشک کمتر بارش باران را دیده‌اند مانند شهر یزد که کویری می‌باشد.

سوال: اگر آدم‌برفی بخواهد در یکی از شهرهای کشورمان زندگی کند، بیشتر علاقه دارد در چه منطقه‌ای زندگی کند تا دیرتر آب شود؟

تأثیر آب‌وهوای سرد و گرم بر زندگی جانداران:

بعضی از حیوانات در مناطق سرد زندگی می‌کنند؛ مانند خرس قطبی و پنگوئن
بعضی از حیوانات در مناطق گرم و خشک زندگی می‌کنند؛ مانند شتر
بعضی از میوه‌ها مخصوص مناطق گرمسیر هستند؛ مانند خرما، انبه
مواد غذایی مناسب روزهای سرد و گرم:

در روزهای سرد باید غذا و نوشیدنی گرم استفاده شود مثل آش رشته و چایی
در روزهای گرم باید خوراکی سرد مثل بستنی و آب‌میوه استفاده شود.
آدم‌برفی اگر می‌توانست از خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها استفاده کند نوشیدنی و خوراکی سرد را ترجیح می‌داد.

ایستگاه فکر

به نظر شما در گذشته که یخچال‌های برقی وجود نداشته، مردم یخ را کجا می‌گذاشتند تا آب نشود؟

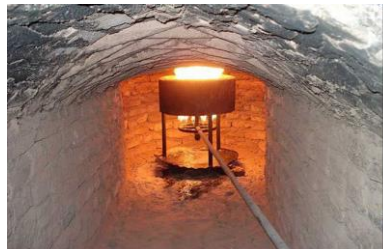

چگونه محیط اطراف خودمان را گرم کنیم:

در قدیم مردم ایران برای گرم کردن محیط از کرسی استفاده می‌کردند.
اما باگذشت زمان از وسیله‌های گوناگون برای گرم کردن محیط استفاده می‌شود مانند بخاری، شومینه و ...

از گرما چه استفاده‌هایی می‌کنیم؟

از گرما برای تهیه نان، تهیه غذا، درست کردن ظروف چینی و سفالی که در کوره قرار می‌گیرد، گرم کردن محیط پیرامونمان استفاده می‌شود.

درسنامه پایه اول

بعضی از وسایل نور کمی دارند و گرمای کمی هم دارند، مانند شمع و کبریت

بعضی از وسایل نور زیاد و گرمای کمی دارند، مانند لامپ که از نور آن استفاده می‌شود.

بعضی از وسایل نور کم و گرمای زیاد دارند، مانند بخاری برقی که از گرمای آن استفاده می‌شود.

بعضی از وسایل فقط گرما دارند، مانند شوفاژ، اتو

بعضی وسایل هم سرد هستند مانند لیوان آب یخ

فصل دوازدهم (از خانه تا مدرسه)

شروع درس:

اسم درس " از خانه تا مدرسه " است. بچه‌های عزیز از این اسم چه چیزی به ذهنتان می‌آید؟ بله مسیر خانه تا مدرسه، چه چیزهایی می‌بینیم، چه طوری از خانه تا مدرسه می‌آییم؟ بعضی‌ها با سرویس مدرسه، بعضی‌ها پیاده و یه عده با پدر و مادر .

به سراغ اولین صفحه فصل کتاب می‌رویم .می‌بینیم چند دانش‌آموز به همراه پدر از پله‌های پل هوایی در حال رفتن به مدرسه هستند. چرا برای عبور از خیابان‌های بزرگ حتماً باید از پل هوایی عبور کنیم؟ بله درسته، به خاطر شلوغی ماشین‌ها، برای امنیت و جلوگیری از تصادف از پل عبور می‌کنیم. درراه خانه تا مدرسه چه چیزهایی در حال حرکت هستند؟ ماشین‌ها، موتورها، آدم‌های زیادی در حال رفت‌وآمد هستند و

چیزهای بسیار دیگر. در صفحه بعد عکس‌های متفاوتی می‌بینیم که بچه‌ها به شیوه‌های مختلفی به مدرسه می‌روند .پس همه‌ی بچه‌های ایران مثل هم به مدرسه نمی‌روند. بعضی مناطق بچه‌ها باید از آب عبور کنند که با قایق این مسیر را طی می‌کنند.در برخی مکان های کوهستانی از روی پل عبور می‌کنند. جاهایی که مدرسه به خانه نزدیک است بچه‌ها پیاده به مدرسه می‌روند.در شهرها و مکان‌هایی که راه خانه تا مدرسه دور است با سرویس می‌روند.

حالا شما بگوئید چگونه به مدرسه می‌آیید؟

بعضی دانش‌آموزان برای رفتن به مدرسه باید از جاده‌های کوهستانی و شیب‌دار حرکت کنند.

بعضی دیگر مسیرشان صاف و بدون شیب است.

به نظر شما حرکت روی کدام مسیر آسان‌تر است؟

حالا شما بگوئید عزیزانم مسیر آمدن شما به مدرسه به کدام شیبه‌تر است؟

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

-بچه‌ها تابه‌حال روی برف‌های یخ‌زده حرکت کرده‌اید؟

-آیا باید مراقب هم باشیم؟

خوب تابه‌حال فکر کرده‌اید برای اینکه آدم‌ها و ماشین‌ها سر نخورند باید چه کارهایی انجام دهند؟

آفرین! بله باید چکمه و کفش مناسب که کف آن صاف نباشد بپوشند و ماشین‌ها هم زنجیر چرخ ببندند.

حرکت روی کدام سطح آسان‌تر است؟

بچه‌ها برای اینکه متوجه شویم حرکت روی جاده‌های صاف و آسفالت راحت‌تر است یا روی جاده‌های خاکی، یک آزمایش انجام می‌دهیم.

دو کتاب را که هر کدام با یک کش حلقه‌ای از وسط عبور داده‌ایم و یک نخ به انتهای آن بستیم؛ یکی را روی سطح صاف و دیگری را روی سطح زبر قرار می‌دهیم و نخ را می‌کشیم. به نظر شما کدام راحت حرکت می‌کند؟ به طول کش‌ها توجه کنید.

چرخ حرکت را آسان می‌کند.

دانش آموزان عزیز، چه وسایلی را در خانه می‌شناسید که با چرخ حرکت کردن آن‌ها آسان است؟

اگر کتاب‌های آزمایش قبل را روی چند مداد قرار دهیم راحت‌تر حرکت می‌کند یا ماشین اسباب‌بازی را بخواهیم بدون چرخ حرکت دهیم بسیار دشوار است ولی مسلماً ماشینی که چرخ دارد خیلی راحت‌تر و سریع‌تر حرکت می‌کند.

زندگی با کدام آسان‌تر است:

بچه‌ها به نظر شما وقتی هوا گرم است استفاده از بادبزن برای خنک کردن آسان‌تر است یا استفاده از پنکه؟
چرا؟

حرکت روی خشکی ، آب و هوا:

آیا وسایل دیگر را هم می‌شناسید که با ایجاد حرکت به ما کمک کند؟

بچه‌ها آیا رفت‌وآمد انسان‌ها تنها روی خشکی‌ها است؟

آیا وسایل حرکت ما بر روی خشکی با وسایل حرکت در آب یکی است؟

با وسایل حرکت در هوا چگونه؟

آیا به نظر شما وسایل حرکت و رفت‌وآمد ما در خشکی امروزه مانند قدیم است؟

برای حرکت در هوا چگونه؟

آیا همیشه از هواپیما استفاده می‌کردند؟

آیا برای رفتن به کره ماه می‌توانیم از هواپیما استفاده کنیم؟

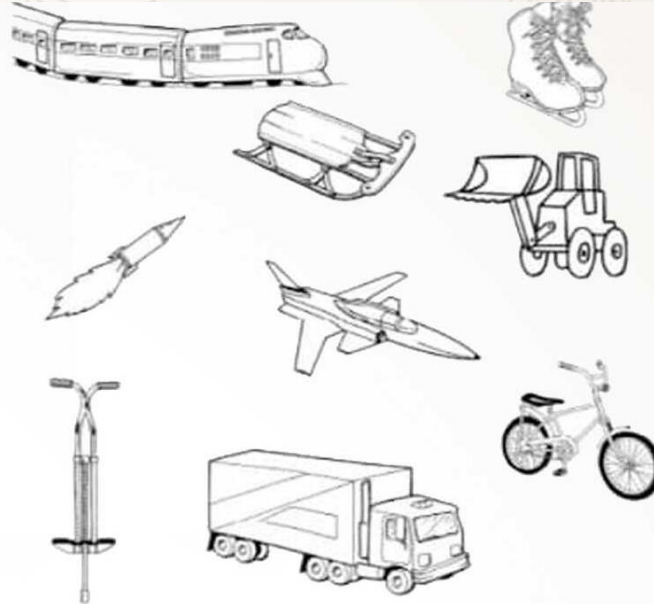
اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

سؤالات:

۱- دور وسایلی که انسان‌ها را حرکت می‌دهد خط بسته بکش.
وسایلی را که با سوخت کار می‌کنند رنگ بزن.
نام وسایلی که هوا را آلوده نمی‌کنند بنویس.....

۲- کدام یک از وسایل زیر آسان‌تر حرکت می‌کند؟ (دور آن خط بسته بکش)

۳- یک وسیله چرخ‌دار غیر از آنچه در سؤالات قبل دیدی بکش.

۴- با خانواده مشورت کن و بگو اگر چرخ نبود چه مشکلاتی برای ما به وجود می‌آمد؟

درسنامه پایه اول

فصل سیزدهم (آهن ربای من)

بچه‌ها با آهن‌ربا می‌توان کارهای جالبی انجام داد.

آهن‌ربا بعضی از چیزها را به سمت خود می‌کشد و جذب می‌کند و بعضی از چیزها جذب نمی‌کند. به نظر شما آهن‌ربا چه چیزهایی را جذب می‌کند؟ آفرین عزیزم چیزهایی که از آهن ساخته شده باشند.

حالا یک آهن‌ربا بردار و ببین که در اطرافت چه چیزهایی جذب آهن‌ربا می‌شود، آن‌ها را بنویس.

دور وسایلی که آهن‌ربا دارند خط بکش.

درمورد آهن‌ربا بیشتر بدانیم :

آهن‌رباها شکل‌های مختلفی دارند.

* آهن‌ربا از پشت کاغذ گیره را جذب می‌کند. چند

عدد گیره را روی کاغذ بگذار و آهن‌ربا را زیر کاغذ

حرکت بده گیره‌ها با کمک آهن‌ربا حرکت می‌کنند.

* چند عدد میخ در یک ظرف آب پلاستیکی افتاده است.

چه طوری می‌توانی بدون آنکه دستت خیس شود با آب

ظرف خالی شود، میخ‌ها را دریاوری؟ (تنها وسیله‌ای که

داری یک آهن‌ربا است).

قطب‌نما و قبله‌نما :

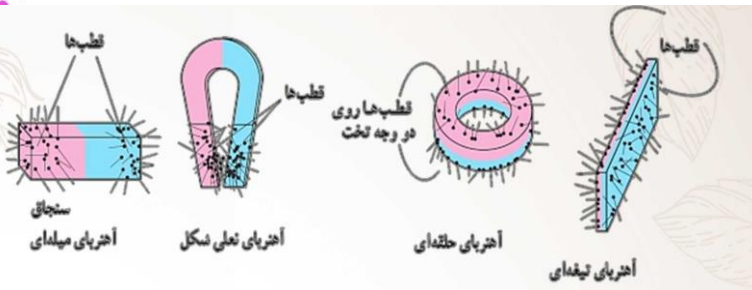
قطب‌نما و قبله‌نما از آهن‌ربا درست شده‌اند. از قطب‌نما

استفاده می‌کنیم تا جهت‌های اصلی (شمال - جنوب -

شرق - غرب) را پیدا کنیم.

از قبله‌نما استفاده می‌کنیم تا جهت قبله را پیدا کنیم و نماز

بخوانیم.

* آیا می‌دانی که کشتی ران‌ها برای جهت‌یابی از چه وسیله‌ای استفاده می‌کنند؟

درسنامه پایه اول

جست و جو و آزمایش:

به اطراف نگاه کن وسایلی که آهن ربا دارند را پیدا کن و نقاشی آن‌ها را بکش.
*نکته: تمام وسایلی که می چرخند، آهن ربا دارند.

آزمایش کن:

یک ظرف براده‌ی آهن درون ظرف شکر ریخته است، چه طور می توانی براده‌ها را از شکر جدا کنی؟

بازی با آهن ربا:

امروز با آهن ربا بازی می کردیم گاهی آهن ربا همدیگر را هل می دهند و گاهی همدیگر را جذب می کنند. شما هم آزمایش کنید. بچه‌ها اگر دوسر آهن ربا که مثل هم هستند را به هم نزدیک کنیم همدیگر را هل می دهند و دوست ندارند که باهم دوست شوند و از هم دور می شوند.

اما اگر دوتا سر آهن ربا که مثل هم نیستند را به هم نزدیک کنیم به سرعت همدیگر را جذب می کنند و به هم می چسبند.

آزمایش کن:

اگر دوتا ماشین زیر را به هم نزدیک کنیم چه اتفاقی می افتد؟ جهت حرکت ماشین‌ها را با فلش نشان بده.

درسنامه پایه اول

آزمایش کن:

یک آهن ربا را آویزان کن. تعدادی سنجاق یا سیخ بردار و به قسمت‌های مختلف آهن ربا نزدیک کن و ببین کدام قسمت‌ها قدرت بیشتری دارد.

حالا به نظر شما کدام قسمت از آهن ربا زیر قدرت بیشتری دارد؟ دور آن قسمت‌ها خط بکش.

دو سر آهن ربا نسبت به بقیه قسمت آن قدرت بیشتری دارد.

* آیا می‌دانید که آهن ربا می‌تواند به کامپیوتر، تلویزیون، کارت پول، کارت سوخت، تلفن همراه آسیب بزند.

فصل چهاردهم (از گذشته تا آینده)

چراغ‌ها به چه دردی می‌خورند؟

چراغ‌ها به چه درد می‌خورند؟ تصور کنید هیچ نوری وجود نداشته باشد، همه جا تاریک تاریک، چه اتفاقی می‌افتد؟ آفرین! چشمان هیچ کجا رو نمی‌بیند، چون چشم برای دیدن به نور احتیاج دارد. آیا می‌دانید بزرگ‌ترین منبع نوری در دنیای ما چه هست؟ چیزی که روزها وقتی هیچ چراغی روشن نیست همه جا را روشن می‌کند!!! بله! خورشید: به دنیای ما نور و گرما می‌دهد و باعث زندگی در دنیای ما می‌شود. حال شب‌ها که خورشید نیست چه؟! شاید به ذهنتان برسد از نور ماه استفاده می‌کنیم! ولی شب‌هایی که نور ماه نیست چطور؟ داخل خانه‌ها که نور ماه نیست چه کار کنیم؟ آفرین! چراغ‌های برقی!

حالا بگویید ببینم قبل از این که چراغ‌های برقی اختراع بشوند آدم‌ها برای اولین بار از چه چیز استفاده کردند برای نور و روشنایی؟

شمع؟! نه قبل‌تر از آن!

میدانید شمع چطور تولید نور می‌کند؟

می‌سوزد و نور می‌دهد!

آفرین! سوختن

درست کردن آتش اولین راه برای تولید نور بوده است آدم‌ها با سوزاندن چوب هم گرما و هم نور به دست می‌آوردند، برای روشن کردنش هم زحمت فراوان لازم بود و اصلاً کبریت نبود تا به راحتی این کار را انجام بدهند به خاطر همین باید مواظبت می‌کردند تا خاموش نشود، چون دوباره روشن کردنش سخت بود. برای روشنایی مشعل‌ها را با چوب ساختند.

خوب آتش دیگر برای چه استفاده می‌شود؟

پختن غذا! ؛ ساختن ابزارها! ؛ گرم کردن!

آدم‌ها کم‌کم مواردی را پیدا کردند که راحت آتش می‌گرفت یعنی راحت‌تر می‌توانستند آتش روشن کنند، ابتدا از روغن و چربی حیوانات استفاده می‌کردند و

چراغ‌های پی‌سوز درست کردند!

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

معاونت آموزش ابتدایی

درسنامه پایه اول

ولی مرتب به دنبال پیدا کردن چیز جدیدی بودند تا نور و گرمایی بهتری داشته باشد بعد توانستند ماده‌ی درست کردن شمع را پیدا کنند و شمع را به وسیله ماده موم یا پارافین درست کنند، و بعد که نفت به دست آمد چراغ‌های نفتی ساخته شد بعد هم چراغ‌های گازی که با سوختن گاز روشن می‌شدند.

لامپ و برق:

حدود ۲۰۰ سال پیش برای اولین بار لامپ‌های جابی برقی با یک جاب شیشه‌ای و سیم‌های بسیار

نازک اختراع شد.

تولید برق کار زمان‌بر و پرهزینه‌ای است، اگر برق را هدر بدهیم جای دیگر کسی نمی‌تواند از برق استفاده کند پس باید در روشن نگه داشتن تعداد لامپ‌های اضافی خانه مان دقت کنیم. برق به هدر نرود، برای همین منظور لامپ‌های کم‌مصرف اختراع شدند که نور بیشتری دارند و برق کمتری مصرف می‌کنند که باید از آن‌ها برای روشنایی استفاده کنیم و در استفاده از تعداد آن‌ها هم هدر رفتن برق را در نظر بگیریم.

عزیز دلم حالا که با روند اختراعات انسان‌ها از گذشته‌های دور تا امروز برای روشنایی آشنا شدی و خوب مطالب و درس جدید را آموختی به سؤالات زیر جواب بده.

♥ اگر در خانه شما برق قطع بشود با چه وسایلی روشنایی ایجاد می‌کنید؟

♥ چرا وسایل روشنایی از گذشته تا امروز تغییر کرده است؟

آیا این تغییرات ادامه دارد؟

♥ در مورد هر وسیله روشنایی که نمی‌شناسید از بزرگ‌ترها سؤال کنید.

♥ به کمک والدین و راهنمایی کتاب برای خودت یک شمع زیبا بساز.

۱- نام هر یک از وسایل روشنایی زیر را بنویسید. این وسایل را به ترتیب استفاده از گذشته تا امروز شماره گذاری کنید.

۲- هر یک از وسایل زیر برای روشن کردن از چه چیزی استفاده می‌کنند؟ وصل کنید.

پارافین   باتری   برق   چوب   نفت